

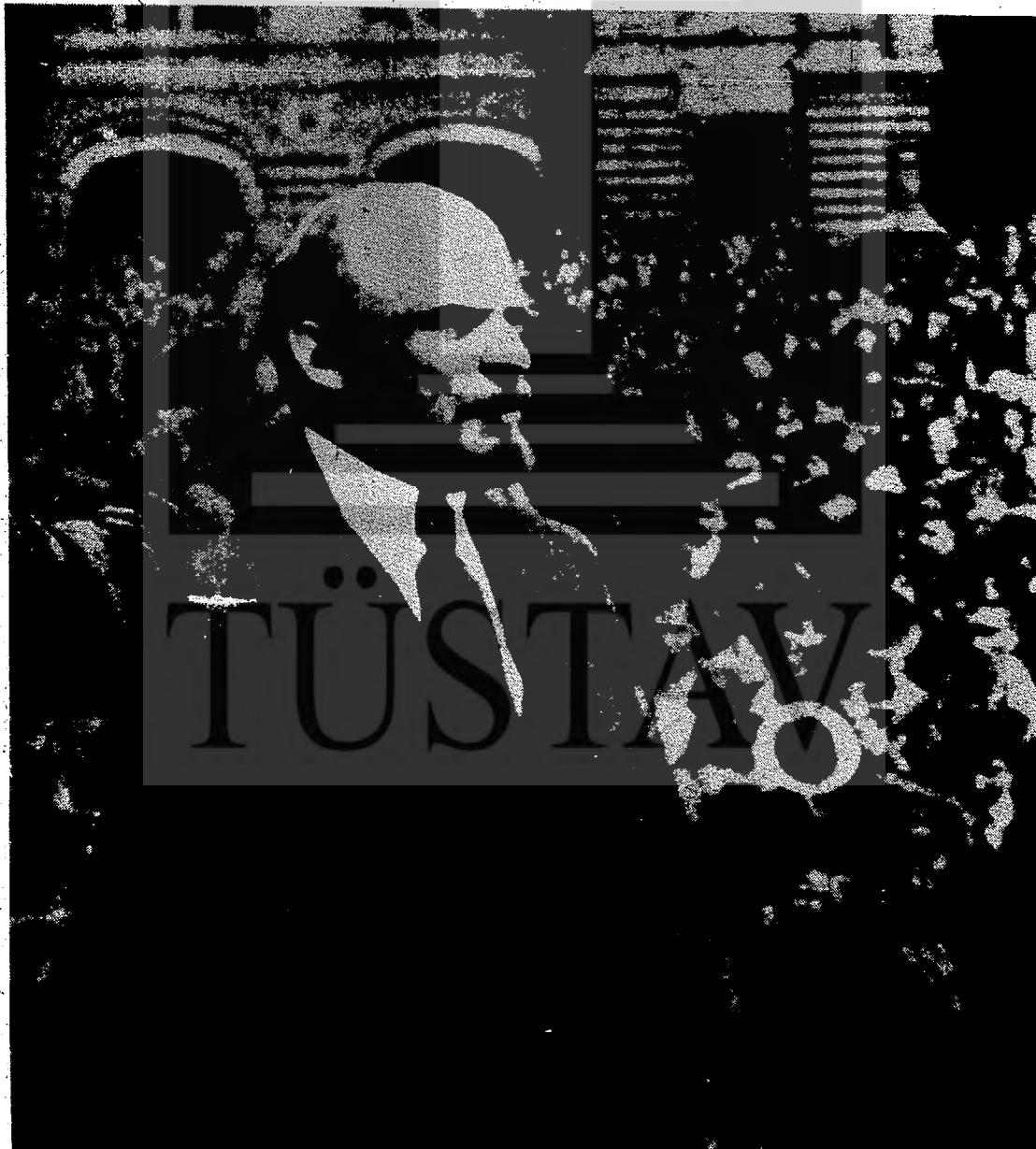
صانی
۲۰

بو فونه دویا اشیجیدی پرل شپنگز

شباط
۱۹۲۴ - ۱۳۴۰

آخوند بیانی

ع. سراج

لدنیں پر ٹھکر متنینقدہ نظرے سو یار کن

ولادمیر ایلیچ اویلانوف له نین

ایلیچ قارده‌شلریله برابر تحصیلی آیده‌ده باشند. مکتبدن چیتاچی اشاده، ۱۸۸۷ ده بیوک قارده‌شی ولادمیر، چار اوچوجنچی آلساندرو فارشی برسو قصد حرکتته اشتراکنند دولایی اعدام ایدلشدی.

بوعائله مائی کنج ایلیچ اوزرنده دین برتأثیر برآقدي. پا تخت دارالفنون قاپلری بو تروریستک قارده‌شنه قابی اولدیندن اکمال تحصیل ایچین قازان دارالفنونه کیردی.

پولیس و خفیه‌فر ایلیچک ناصل براعالیه منسوب اولدینی او نونهادقلری کبی اوده بتون تهدید و تهذیکلره رغم‌آ خلفه قورتولوش مجادله سنه پاردم اینکدن عبارت اولان حاکم فکری بر دقيقه بیله عقلندن چهارمیوردی. تحصیلئک دها ایلک سنه‌سنه، ۱۸۸۸ ده دارالفنون مداوملی طرفندن ترتیب ایدیان بر عصیان حرکتته اشتراکنند دولایی مکتبدن اخراج ایدلی.

متفسکر محیط‌لردن چیقان برقوق اتفاق‌جیلر کبی له نینک ده سیاهی فعالیتئک ایلک قسمی، دارالفنون طلبه‌سی آراسنده جریان ایشدر، (اما مار) ده مارقسیت فکر لریله علاقه‌دار اوشه باشلایان. له نین حققی برمارقیت بولق اوزره پتروغراده کیتیشی. او زمانلار مارقسیت عالم‌یوق کیدی خلق‌جیلر (نازودیکی) متفسکر لرک فکر لریله حاکمیلر و خمله شنی سیاهی حیاته هنوز یکی اویانبوردی. کنج له نین یولاش برایکی سنه‌لک مساعیدن صکره پتروغراده (عجله منگز قلوی) فی‌آسیس، ایلک عمله غریب‌لری تشکیل ایتدی و ایلک مارقسیت متفسکر لری اطرافنده طوبلادی. خلق‌جیلر و اوئنلرک اختیار رهبرلری اولان میخایلوفسکی به فارشی آچدینی شدتلى جما لهده (ایین) نام مستعاری ایله اقتصاد اجتماعی به داير بیازدینی مقالله‌لره ایلک شهرتی قازاندی.

فقط شوئی سویله لم که، نقطه نظر لری یا کلش اولقله برابر خلق‌لک قورتولوشی ایچین چارق ظلم و شکمه‌هه ازشی عصیان بايراغنی ایلک آچان عمله رهبر و مجاھد لریه، قىشلىق سرائی بومبا ایله برهوا ایدن (سته‌فان قالتوپن) کبی روس انقلابئک ایلک قهرمان و فدا کار قربانلریتے فارشی له نین هر کسدن فضلە درین و صمیحی برقدیر و حرمت بسلردی.

انقلاب حرکتلرئک اویاندینی بردوره ده کىزى عمله جمعیتلى تشکل ایتكه باشلامشىدی. بو تاردن اك مهم و قوتلىسى له نین و ارقداشلىرى مارفندن تأسیس ایدیلەن (عمله سىنفتىك قورتولوشى

له نین اولدی... يکرمنچى عصرك اك يوكسک، اك خىركار ده‌مى سوندى... له نين؟ بىچوق ميليون دوس ايش-جيستانك اوموزلۇندە مدفن ايدىستە كوتورىليرىن، بوتون جهان پرولەتارىياسى، و شرقك بوتون مظلوم ملتلىرى بو بىوک اولو اچچىن كوزياشلىرى دو كىورلۇدى... .

... صووبەتلر روسياستك اوغرادىنى فلاكتىك عظمتى تقدير ايتىك ایچين دوشۇنەلى درك، فرانسە پرولەتارىي اون سنه‌لک بىرجهد و غيرىندن، آلمان ايشچى صنۇق بىش سنه‌لک چتىن مجادله‌دن سوکرا ژورس، قارل ليقىنەخت و روزالاوكسپورغاغ اولومىله حاصل اولان بوشانى دولابىراماشلدر.

جهان انقلابنە اىتنەن ضربەتك خاھىتى عامىلە حس ايدە. بىلەك ایچين بىلەلى درك؟ روس عملەسى طرفندن، جهان پرولەتارىيتك دعواسى ایچين، يابىلان قطى حربىلر، له نىنسز قازانىلامىاجقىدی... .

فقط، له نينك أصل بويوكلى بورادە درك او بزه، نه ژوره‌سک، نه لېقىنخاتك، نه ده روزانك براقامادىنى شىئى براقدي. له نين بزه، اون سنه‌لک مجادله ايلە تجرىيە ضاحى اولش و آتى سنه‌لک حکومتله كىله ايرمىش، بىومىش قوتلى برافلاجىي پارقى براقدي. له نين بزه؟ بورزووازى يە اىندىريلەن اك بىوک ضربە و مغۇربەتك تىتلى اولان اسمى، جهان پرولەتارىيستك مستقبل غالىيلىرىنى قولىد ايدەجىك اولان بوطلىسى براقدى... . قدرتلى الاربىنک انشا اىتدىكى و عەمان اجتماعى يە آتىنىي ايکى بىوک دريدناتقى: صووبەتلر روسياسى و قومۇنيست أنتىناسىمۇنىنى براقدى... . نهایت، پرولەتاريا انقلابئك حرب فيلوستهيراشدیرىدىكى طاڭلەر له نين، سەحرلى بىر پوصلە، يەنى عالانە بروقۇلە شىكمىل اىتىدىرىلەنى و حاۋات جارىيە تېتىق ايدىلەن مارقسىست مەتودى براقدى. [*]

* * *

سيمبىرسك ده خان مكتىبلى مديري اوغان، ايش-جيلىرە و بوتون يوقسولاره محقىق سايىسەنده (۲۰,۰۰۰) طلبىي مالك ۴۳۴ مكتىبى بلات تأسىس ايدن (أوليانوف) عائلە سندىن ولادمیر ايلیچ اویلانوف ۱۸۷۰ ده دنیا يە كىلشىدز.

[*] فرانسە قىمۇنېست يارىتىستك ناشر افكارى (أومانىتە) غەتەستك ۱ شباط تارىيلى مىتايىستە (ڈاچ صادول) ك (انقلاب دوام ايدىسور!) اسىلى مقالەسىدەن.

قىچىن لەنин (روس سوسىيال- دەمۇقراتلرى مىسٹەنىي) اىچچون چىادله اتحادى) اىمنىدەكى جەعىت ايدى . بۇ شىكىلات اىلگى ئەغەر بىلەك ادارەسى ئەمەن ئەندىھى تۈدىم ايتدى . لەنин بىر توغراد عمەلسەنك اقتصادى مەطالىنى بىلەك بروضوح و قەطۇفىلە فورمۇلە ايدى . اىلگى ئەغەر بىلەك يازدىي . « جىزال » اىمنىدەكى ئەلگى كېزلى رسالەسى ئېشىن ايتدى .

لېپارال بورژوازى يە براقا ماسى لازم كەلدىكى عملەتك و ظيفەنى سادەجە كۇندەلەكى زىادەشىرىمك اىچچون او غەشاشق او لەلەيەن ادعا يىدىن (اقتصادچىل) . قازشى او زمان روسىيادە موجود اجتماعى قوتلىرى خارق العادە درىن يېر و قوفە و نفوذ نظرلە تخلیل ايتىش و دىشىدرەكە : « بىز دوسيادە بىز عملە فرقەسى تشكىل ايتىك اىچچون سىاسى حرېتلىرى أىدە جەڭىز زمان بىلە مەممىتىز .

بۇندىن بىر آز صو كرا : « روسىيادە قاپيتالىزمك اىككىشاف و تىكامل « اسىمەلە مىداňا كېرىدىكى » بورژواپروفە سورلەنىڭ تقدىرىنىي جىب اپدەن ئامىلە عالمى دېكىر برأثردە لەنин خەقىچىلەك ئەللىرى خارق العادە بىر قدرت و موققىتە رد و جرجىح ايتدى . اىستا - تىستەكىلەر كۆستىرىدى كە « پەقخانوف » ئەك ، روسىيائىك دە دېكىر مەلکىتلىرى كې قاپيتالىست صفحەدىن كېمكە جىبور او لەلەيەن ادعا ايتىكەدە پىك خىلى دىر . و روسيا ۱۸۹۰ دن اعتباراً قاپيتالىست صفحە يە داخل اولشىدر .

۱۸۹۰ دن صىركە لەنин اىلگى دفعە اولاق او زرە ئەمالك اجنبىيە يە كېمكە جىبور قىلى .

۱۹۰۱ « ذە لەنин ؟ » « مارطوف » پەقخانوف و دېكىر ارقداشلىرىلە « اىسقرا - قىوياچىم » اىمەندەكى غىزىتەي تائىيس ايتدى . بالخاسە « نىزەن باشلامائى ؟ » اسىمەلە باشلايان سەلەمە « مقالاتى اىلە عملە حەر كەنلىك اك مەمە مەسئۇلەرىي وضع واقىلاپتىي بىر كۈرۈش و ذەنەنەلە حل ايتدى ، روس اقلاقىي پلانى چىزدى و قومۇنیست پارىيەنىڭ بىر و غرامىي ، اختىلال تا كەتىكىنى كۆستىرىدى . « اىسقرا » غىزىتەسى مەنۇع اوپپىر ئېزىزىمە ، مارقسىيەزىمك هانىكى شەكادە اولورسى اولسوون تەخزىف و تەغىيرىنى قازشى بى آمان بىر مجاdale . آچىدى . بالخاسە « انقلاب سىركەنەش تېجىلىرى » دېبىه توصىف ايتىدىكى . اخلاقلىلى سوسيالىستلەر قارەتى : « اخلاقلىلى سوسيالىست افتەيل ؟ سىز كوچوك بورژوازىنىڭ مەتلەرىسەكز و بۇندىن باشقە بىرىسى دەكەسەكز ، تەحقىقىنى فيرلا ئەلەيەن زمان مان هەكىكە بىرۇمنە او غرامىشدى . ۱۹۱۳ اختىلال حەركاتى ئانسانىدە ، اخلاقلىلى سوسيالىستلەر كەمەنەن دۇشماڭ كوچوك بورژوا پارىيىسى او لەلەيەن آكلاشىلدىر .

قىچىن يېرىمى سىنه اول بوجىقىتى كىشىف و بوبار ئەنلىك حقىقى ماھىت و قىيمى ئەن ايتىك اىچچون عادتا بىر كەنھانتە ، لەنинك دەن سىنە احتىاج واردى .

او زمان روسىيادەن (اخلاقلىلى - سوسيالىستلەر) دېنلىن بىر طاقىم انسازل ادعا آيدىپورلۇدى كە : روسىيادە كۆپلىلىك بىلەك قوتىدر . عملەلەر ، چارانى دەۋىرىمك اىچىن ھېچچ بىر زمان كاف درجەدە كەنلىلى ئولما جەقلەردر .

نەزىلەك ھەمو قەلقى

او زمان روسىيادەن (اخلاقلىلى - سوسيالىستلەر) دېنلىن بىر طاقىم انسازل ادعا آيدىپورلۇدى كە : روسىيادە كۆپلىلىك بىلەك قوتىدر . عملەلەر ، چارانى دەۋىرىمك اىچىن ھېچچ بىر زمان كاف درجەدە كەنلىلى ئولما جەقلەردر .

آینه‌نگاری

۱۹۰۶ ده ارتحاعاک موقت غلبه‌سیله انقلاب حرکتی موقت برسکوت و توقف دوره‌سته کبردیکی، ستوالیپین اداره‌سته، خسارت و امیدی قیریان عمله‌صنعتک کوکسی اوژه‌زینه برمنار طاشی کبی یوکندیکی هرکشکا استه‌بالدن، موافقین امیدیکی کسدیکی قازا کونرده له‌نین بجادله موقعی بردقیقه بیله‌ترک اینمش و بوون ارقداشلینه جانلی برجاست، متنات، بیان و بصیرت دری ویرشد. هرشیدن اول له‌نین، سوهودلوف، قالینین، تومسکی، نوغین، شلایان‌نقوف، ستالین، زینوویف، جرجینسکی - کبی بیکون بولشه‌ویک حکومتک اک قیمتی ارکاشن اولاد بیوک شیخیت‌تل طرفدن اداره ایدیلن کیزی تشکیلات‌تفویه ایدیلدی. صوکرا له‌نینک توصیه‌سی اوژه‌زینه پتروغرادده بیلدرز - زیویه‌زدا، اسمنه بر عمله‌غزنه‌سی، و بیکومت طرفیدن قاپا. تیله‌نجه‌زینه «حقیقت-پراودا» غزنه‌سی نشر ایدیلدی. بوغزنه‌یه بیوک بر احتیاج واردی. چونکه میلیون‌لر جه ایشی‌کته لرجنی ارشاد و تنویر ایمک ایچین اعضا محدود کیزی بر تشکیلات بالکنر باشنه کافی کله‌مندی.

فابری‌قالرده طوبیلانان عمله باره‌سیله چیقان بو غزنه‌یه بالات عمله‌لر یازیبور، و بوون روسيه عمله‌سته داغتیورلردى. فقط ایمک باشیجه محزری له‌نین ایدی. و مقاله‌لری و قننه‌یه‌شیرمه‌ک، تکرار جانلاغه باش‌لایان عمله حرکتی یقیندن تعقیب و اداره ایده‌سیله ایچون پارسدن غالیچیا نقل مکان ایتدی.

بوصورتله روسياده کی بولداشل، دوماده کی بولشه‌ویک مبعوث، مشکل مسئله‌لر حفنه نصیحت و تعلیمات آلمق، گندیسته دانشمند اوژره له‌نینک یانه دها قولاً یاقله کله‌بیلورلردى.

له‌نینک جهان حری بی‌انسانده کی وضعیت و فعالیت‌نده ده بحث ایمک مجبوری وارد. له‌نین پاک چوچ زماندیزی غرب سوسیالیست‌لرینه اعتماد ایمه‌مکله برابر اونلرک مدفعه ایتدکاری اسلام‌لری و بین‌الملل قوته‌لرک مقرراتی آشکار بر صورتله چکنیه‌جک درجه‌ده آچانق و خیانت ایده‌سیله جکاریتی تصویر ایده‌میوردی. فقط هر گلکتده سوسیالیست رهبری‌یک عظیم بر اکثرینک «مدافعة ملیه» دوشونجه‌سیله مبعوثان‌لرده حرب قرده‌ده‌سنی قبول ایتدیکلری و بورزووازی خلقه شروطی اولدیقلری کوردیکی کون بیوک بر قطعیته «ایکنچی ائنزا سیوی‌بال تاریخه قاریشم‌شدر.» دیشد.

۳۰ میلیون‌دن فضله انسانک قربان اولدیفی جهان حریک انبه‌زیالیست و مترجم ماهیتی تقدیر ایده‌رک هیچ بردقیقه بیله تردد ایتمکزین دها حریک ایلک کونلرنه «مرتعیم بر حربده انقلابی‌جی صنف، حکومتک مفاویتی ایسته، مکدن کندیتی منع ایده‌من» شماری داهیانه پر سازیش و بیوک بر جاست و قطعیله او رتایه آنان له‌نین؟ بوون سوسیالیست‌لری، بورجوب اشاسته کند، بیلینه ترتیب ایدن یکانه‌وظیفه‌ی، صنف بجادله‌منی نشو و تهمیم ایمک

له‌نین، بیاتکار و بورولاز بر فعالیت نتیجه‌سی (ایله‌غال - کیزی) باره‌ت شکیلاتی پایدی. فقط چوچ کم‌دن، مارطوف، آسلرود؛ پله‌قخانوف... کبی او زمانه قدر سرکذشت‌جو و او پیورتینیست سوسیالیست‌لر فارشی برابرجه بجادله ایتدکاری مه‌نشه‌ویکاردن آیری‌لر مجبوریتی حس ایتدی.

او زمانلر، له‌نینی (سه‌کته‌ر) بروج و ذهنیتله حرکت ایمکله کوچوک نقاط نظر اختلاف‌نده دولایی عمله و حدتی بوزمه‌له اتهام ایدی‌پورلردى. حالبکه حقیقت‌ده بو آیری‌لر ظان ایدلیک‌نده چوچ درن و اساس مسئله‌له تعلق ایدی‌پورلردى.

فی‌الحقیقه مه‌نشه‌ویکار دوشوپیورلردى که عمله آنجق بورزووازی ایله تشریک مسامی ایمک صورتیله چاری و بیوک مالکانه‌ضاحلرینی قووا بیله‌جکدر. حالبکه له‌نین بولداش و بوون بولشه‌ویکار ادعا ایدی‌پورلردى که عمله حرکتی ایچون زنکنیتلرله بر اشامک چوچ مهلاک او له‌جقدر. و عمله‌نک یکانه متفق آنجق فقیر کویل در.

دیکر بر آن‌لاف نقطه‌سی ده باره‌ت یه‌دخولی و قبول شرائطی ایدی. چونکه له‌نین، مه‌نشه‌ویکار عکسنه اولارق، دمیر و بر انصباطه تابع حقیق بر انقلاب و بجادله باره‌یسی تأسیس ایمک ایسته بوردی. له‌نین «ایسقا» نک مه‌نشه‌ویکار کچن هیئت تحریریه‌سی ترک ایتدکن‌سکره ایلک بولشه‌ویک غرنه‌سی «ایلری - و په‌رد» تأسیس ایتدی.

۳۹۰۵ اختلال‌نده پتروغرادده «ایله‌غال - کیزی» یاشایان له‌نین، پتروغراد صوویه‌تی اجتاع‌لرینه رسماً اشتراك ایمه‌کله برابر بیوک واهیتی بروول اویناشدر.

فرانسه حکومتک مالی معافیتی سایه‌منده عمله و کویلی قانی اینچنده بوجولان ۱۹۰۵ عصباتی مه‌نشه‌ویکار مجنونجه بر حركت اولارق تصویر ایدی‌پورلر، عمله‌نک مطالب‌لرلرندۀ فضله ایلری کیتە‌کارن‌نده دولایی، مفویت‌لرلرندۀ بالات مسئول اول‌قلرینی ادعا ایدی‌پورلردى.

حالبکه بونک صوک درجه حائز اهمیت کشلوی بر انقلاب حرکتی اولدیفی هرکسدن اول و دها ای آکلایان له‌نین بو صریح‌لره فارشی: «خایر، دیپوردی، سز بورکتی آکلا مادیکز. بو بیوک بر اختلال‌دی. فقط چارک خلقه شروطی حریتلری بخش ایتمکی ایچون و بر قاج آی بورزووازی فی تزه‌تمیکن‌نده دولایی ده کل بلکه، مغلوب‌ده اولسا، موسقووا عمله‌سته مسلح بر عصیانی اولدیفی ایچون، و پتروغرادده عمله‌لر ایچون بیوک بر اختلال‌در. اختلال تکرار پاطلایاجان، صوویه‌تلر تکرار دیریله جکاردر.» ۱۹۰۵ موسقووا مسلح عصیانی انقلاب تاریخنک ایشانل و اکشایان تقدیر و حرمت بر صحیفه‌سی اولارق تلقی ایدن له‌نین قادر هیچ کیسه، پتروغراد صوویه‌تک تاریخه او قدر شدله علاقه‌دار اویناشدر.

پيوردي که ، بوجرگت يك ايركندى ، ومهنشه ويکلار واحتلاجي سوسياليستلرک عمله وعسکرلر آراسته حالا برچوق طرفدارلوی واردى .

لەنин ، او زمان ، وضعیتك و خانق قارشیسىنده داها نضلە يكلەيمەرك . آرقاداشلىنىڭ احتیاط و توصىھەلىنە رغماً درحال پتروغرادە كىلدى . متزددلىرى ، يايىلاجاق حركىتك موافقىتىدىن شەھە ايدەنلىرى افغان ايتىدى ، حکومتە وضع يد اىتك ايجين

لەنین قۇمۇنېست انتقامىيۇنالى قۇنفرە سىنە فوط آلمىرى كىن درحال حركىتە كەچىمەسى لزوم و ضرورىتى حقتىدە يازدى ، سوپىلەدى اك نهایت موفق اولدى . شىمدى هەركس تصدىق ايدىپوركە لەنینك حق واردى . وضعیتك داها زىادە يكلەيمەرك تحملى يوقدى . واکر بولشه ويکلار تىشىن اوالە كەرەنسى حکومتى دەپرەمىش اوسلایدىلر ، بر آىى صوگرا مىتىجىم جىزىلار اوئلىرى أزەجىلەرى . بىرەست - لېتىۋۆسىق صالح مدا كەرسىنک دوام اىتدىكى فېيىع ، قارا كونلۇندا ، قرار ويرمك نەقادار مشكىل و مسئۇ . لېتلى بىرايشىدى .. لەنین دن باشا ھەنەنلىكى بىر شخص ، بوقادر آغىر بويوك قالدىرامازدى .. صووھاتلرک عظيم اكىشى ، يارىتىنڭ اولدوچىھە مەم بىر حىنى ، حتى ساركىز قومىتەسىنڭ اكىشى قىاعى خلافىه او لاراق ، آلان ئىپەر يالزى ايلە ، غير شرائطى داخلنە سىلح يايقىجىبورىتى و اقلاقىي مادافعە ايدەجىك قىز اورۇشىلىك ايدىنجىھە قادار ، مساۋە دن فداكارلىق يايق صورتىلە زمان قازانق ضرورىتى مادافعە و قبول اىتدىرمت ايجين آنجاق لەنин عىارىدە

پرولەتاريا قوتلىرى موقۇم اقتدارە وضع يد ايجين بورۇۋوازى يە قارشى ھۈرمەتلىك حاضرلە ، يعنى ئىپەر يالىست حرجى داخلى حرب حالتە قوبىغە يازىلەرلە فعالىق ايلە دعوت اىتكىدىن بىر آن كىرى دورمايدى . فقط او زمان ، يالكىز خانق و مرتد سەسىماليستلرک دەكىل ، برچوق آرقاداشلىنىڭ بىلە ھۈمم و تەرەضلىنە دەف او لەلە قالماشىدى .

بىكون بىتون جەمان بىر وله تاريانىنىڭ ارکان حىرىيە ئى وظىيە . سەن كورن قومۇنېست آنلىرىن ميونالى ، اك ساغلام اقلاقىجىلەر يائىس و نومىدى يە دوشىدىكلىرى حربىك او فيجع قارا كونلۇندا (لەنин) كېيى داهىلەر دەمير الارىلە قورۇلۇشىدر ...

لەنин ۱۹۱۵ - ۱۹۱۶ سەنلەنەدە اسوچىرەدە غايت متواضعا نە بىر حىيات سورىپوردى . زورىغىدە اشقاپىر بىر مەلەدە ، بىر قۇنۇرىزە جىنەنگ آوندە طاوان آراستىدە كى بىر اوادادە ياشورىدى . مطالعەدن ، يازىدىن خارج قالان زمانىي عملەلەلە ئاماسە ، اوئلىرى سوسيالىست و اقلاقىجىي و ظيفەلىرى حقىقىدە شۇپەر اىتكە حصر ايدىپوردى .

روس اقلاقىي باشلادىنى زمان لەنин اسوچىرەدە بولۇپوردى . فرانسە وانكلەترە طریقىلە ئەلكتە ھودت اىتك امكانيي بولامانجە اسوچىرەدە بولۇنان باشىلەجە عملە رەھىرىنىڭ تەرىپىرى موافقىتى ئالدىن سوگەر آلمانىا طریقىلە روسىيە كېجدى .

۱۹۱۷ تۈزۈز كونلۇندا (يعنى پتروغراد عملەسىنک ، حکومت ايلەك دفعە كەرەنسىكىنگ آنلىن آلمە تىمىت اىتدىكلىرى زمان) لەنин غايت بىر بولوك بىر رول اوپا شىدر . لەنин ، اخلاقىك دەنە ايلەك كونىدىن ، پرولەتاريانىك موقۇم اقتدارە وضع يد اىتكەسى لزومىنە قرار وېرىمىشىدى . يالكىز مساعىد زمان و فرۇنى انتخاب اىجاب ايدىپوردى .

فقط ۱۹۱۷ ئۆزىنە پتروغراد عملەسىنە (بىكون حکومت ضبط ايدىلەمن) دىيەن لەنин ، قورنيلوف ارتىجاع حركىتىدىن صوگرا و بالاخاسە ايلول نەيەتلىرىنە دوغۇرۇ عملەتى تىپىق ايدىپوردى : « حکومتى درحال خېلىپ ايدىكىز . يوقسە كچ قالاجىقسىز » ، قورنيلوف حركىتى ، بالاخاصە بولشە ويکلەر كەرەنسىنە باصدىرىلەقىن صوگرا پتروغراددا سوزىدە بىر (دەموقراتىك قونقەرانس) طوپلاندىنى صەرەلەدە لەنин صوگ دفعە اوراق اوزرە مەنشە ويکلەر و اخلاقىجىي - سوسيالىستلەر ، بورۇۋوازى ايلە قطع مناسىبت ايدەزەرك خيانات پۈنچەلەرنە نەبات وېرمەلىرى و ارتىجاعە قارشى عملە منقى ايلە بىراپت حركەت اىتكەلىرى اساسى اوزىرىنە بىراوزلاشە تىكلىف اىتكىدى . فقط ايلەكلىرىنە قادار تەسخ اىتكىن اولان بىر آداملىر لەنيدىك تىكلىفى قبول ايدەمنلىرىدى . فەلاندىيادە بولنان لەنин ، بومنىق و قطلى تىپەنى ئىچىپ ئەلدىن صوگرا ، (دەموقراتىك قونقەرانس) ئى محاصىرە ئەتكىن و درحال موقع اقتدارە وضع يد اىتكى لازىم اوئلىنى حقتىدە بارقى ساركىزى قومىتە سىنه بىر مكتوب كۈنەردى . فقط ساركىزى قومىتە او زمان لەنيدىك فەتكىندا دەكىلىدى هان بىتون اعضاي ئەن اپد .

له نین بوتون بو آثر لوندۀ ، مارقسیست کچنده بکاری خالدۀ مارقسیستزی اُك رزیلانه بر صورت‌نده تعییر و تحریف ایده‌نله ، مارقسی علی‌العاده بر لیبۀ رال متقدّر در که سه ایندیره نله فارشی شدته بحوم ایتش ؛ قایپاتالزمند قومونیزم کیدن او زون یول او زره‌نده چکامه‌سی ضروری اولدینی بالذات مارقس طرفندن تصدیق ایدیلن پروله‌تاریا دیکتاتوراسی رد ایدوب بورژووا دهه موقراسیسی صفحه‌سنده صاپلابونب قالان قاوتسکی کی مرتلره حدیبی بیلیدرکدن صوکرا ، سوزده مارقسیزم صادق قالان اندیشه‌سیله حقیق وضعیت اولدینی کی قاورایامايان و حیاتی نظریه‌لرینه او بیدیرمی ایسته‌ن صول قرمونیتلرک خطالری ، میدانه چیقارمله انقلابی عینی درجه‌ده جدی بر اخلاق و هزیت ته‌لکه‌سندن قورتاوشدر .

له نینک اصل بویوکاکی ، موافقه‌نک سری ، حقیق مارقسیت اولاراق دوشونه‌سی ، حرکت ایتمه‌سی ، دیالکتیک اصولی ، انقلاب حاضر مسائلنه بویوک برمهرمه‌له تطبیق ایتمه‌سی در . پروله‌تاریا دیکتاتوراسه فارشی مجرد جرجی ، دموقراسی بی مدافعه ایده‌نله فارشی له نین شویله بورجی : « اجتماعی صنفلر اورتاون قاله‌دان حریت و ساواندن بحث ایتمک ؛ کندي کندی و عینی زمانه عمله‌ی و سرماهه‌نک استهار ایدبکی بوتون آمک‌جیلری آلداتی در . بو، اُك نهایت، بورژووازیستک منافعی مدافعه ایتمکدر . صنفلر لفو ایدیله‌دکه ، حریت مساوات او زرینه پاپلان هر مناقشه‌ده هیچ او مازه شومه‌لله اورتا به قویق ، لازم‌در : حریت ، فقط هانکی صنف اینچین و نه صوره‌له استعمال ایدیلاک او زره ؟ هانکی صنف ها زکی صنفله مساوی ، و تأمیله‌هانکی نسبت داخلنده ؟ . دوغرودن دوغری به وی بالواسطه ، مدرک ویا غیر مدرک بر صورت‌ده برسؤالری وضع ایتمک‌سین قاچق ضروری بر صورت‌ده ، بورژووازینک ، سرماهه‌نک منافعی مدافعه ایتمکدر . »

له نینک مایتلر مسئله‌سنده ده ، وضعیت حاضره‌ی موافق بر صورت حل قبول ایتدیرمه‌سی ، انقلابک ظفرینی تأمين ایدن مهم عالم‌دان بری اولمشدر . فی‌لحیقۀ ، بارینک بعض اعضا‌ی قومونیزیه نظرآ شبهه‌سز صریح بر اساس اولان ملیت‌جیلیکی رد ایده‌رک ، روسيایی تشکیل ایدن بوتون کوچوک ملت‌لری عینی حدود داخلنده درحال طول‌لامق فکری ایله‌ی سورمشلرده له نین ، حد ذننده قرمونیزین داهای یقین و موافق کی کوروتن بودکرک شدته علیه‌نده بلوغش و بوبله بحرکتک ؛ چار‌لقدن صوک درجه ظلم و تضییق کورمش کوچوک ملتلر او زرنده پک فنا بر تأییر یا باجغی و بو صورت‌له بوملتلری بولشه‌ویکاره فارشی آیا فلاذریمی خصوصیت‌ده بورژووازینک آلدۀ قوتی بر سلاح ویرلش او لاجفی دوشونه‌رک بوملتلرک مقدرات‌لرینه بالذات صاحب و حاکم او لری و حتی ایسته‌دکاری تقدیرده صوویه‌تلر روسياسندن

بر انسان لازم‌دی . له نین ، دینیله بیلرکه ، يالکتر باشه بتو . غرادي ، روسيایی ، انقلابی قورتاوشدر .

له نین ؟ داهای ۱۹۱۷ سنه‌ی نهایتلرینه دوغرو - (حال حاضرک اساسی وظیفه‌لری) اسمیله نشر ایتدیکی بر رساله‌ده : « حال حاضرده ، دولت قایپاتالیزی ، صوویه‌تلر جهوریت‌زده ایلری به دوغرو آتلش بویوک برآدم او لاجقدر . »

دیدیکی زمان ، حیرت وحدت ایچنده قالان بر جوق قومو . نیستلر آتش پوسکورمشلر دی :

- « ناصل ؟ . بر صوویه‌تلر جهوریت‌نده » دولت قایپاتا . لیزمنه کچیش بویوک بر ترق خطوه‌سی تشکیل ایدیبور ؟ . فقط بو سوسيالیزمه فارشی بر اهانت در .. »

وحتی روس پارتی‌سی ایچنده (عمله مخالفتی) اسمیله بر حدبک تشکلی موجب اولمشدر .

فقط له نین آکلاهه‌شده که ؟ « صوویه‌تلر سوسيالیست جهوریتی) تعبیری يالکز صوویه‌تلر سوسيالیست قویق آرزو واراده‌سی افاده ایدر ، یوکه موجود مناسباتک سوسيالیست مناسبات اولدینی بیان ایتر . نیم فه‌اودال بر مملکت‌ده سوسيالرماک باشیجه دوشانی کوچوک بورژووا مناسبات اقصا . دیمه‌ی ، کوچوک بورژووا عنصرلری در .

یک اقتصادی سیاستی تأسیس ایدن (دولت قایپاتالیزی) ایسه بویوک استحصالی کوچوک استحصاله و کوچوک بورژووازی به فارشی قویارق مملکتک مستحصل قوتلری تزید ایده‌جکی ایچن بر ترق در . دیکر مملکت‌لرده اختلال باطلامادقه ، روسياده آنجاق کویلرله اتفاق در که انقلابی قورتاپاپلر . روس قومونیست باریسی ، امکبجی خلقک عظیم اکثریتی تشکیل ایدن کویلرک آرزو واراده‌لری نظر اعتباره آلق لازم اولدینی آکلایاجاق اذعان وبصیره مالکدر »

فی‌لحیقۀ ، له نین ، بو یک اقتصادی سیاستی تام زمانده قبول و تطبیق ایتدیرمکل ، انقلابی بر دفعه داهای ، موت محققان قورتاوش اولدی .. و دورت سنه‌لک چتین برجاده نتیجه‌سی سیاسی و عسکری جهه‌لرده قازانیلان حریب انتصادی ظفرله تقویه و تتویی ایله‌دی ..

ایشته ، خلاصه ، له نینک ترجمه حالی ، شخصیتی ، انقلابی فعالیت ..

فقط دونیانک اُك بویوک سوق الجیشجیسی ، اُك ماهر دولت آدامی اولان له نینک اُك یوکسک بر نظریاتجی ، بر مارقسیست اولدینی ده او نو تو لاما میدیر .. انقلاب آتشی ایچنده فعالیت‌ندن چالا بیلری کی زمانلر ظرفنده یازدینی مقاله‌لر ، میدانه کتیردیکی کتاب‌لر [دولت و انقلاب - صریح قاوتسکی - قومونیزمک چوچوق خسته‌انلری - آنپه ریالیزم ، قایپاتالیزمک صوک صفحه‌سی ... الخ] مارقسیست قومونیست ادبیاتنک شاه اُرلوی در .

غاییه و اصل اولق ایچین وضعیتک ایحاب ایتدیردیکی پاک چوق عملی و شکلی فدا کارلفرده بولونشدر . ایشته جهان بورزو واژیسنک ، اولومنی بویوک بر صبر سزا فله بکله دیکاری انقلاب داهسینک حیاتی ، شخصیتی و بروله تاریا منفنه خدمتی . . . آوت بورزو واژی لهینک شخصیتنه بوقادار بویوک بر اهمیت ویر مکده چوق حقی ایدی . فقط لهینک لومیله انقلاب اخلاق ایده چکنی تخمین ایتمکده ناقادار یا کلدیغی آلامقدده ، ظن ایدر زکه ، چوق کچیکمیه جگکدر . [*] صدرالدین چهل

[*] بویازیلر ۴ آیدیلیق کاشانه عائد اوواراق (لهین) حقنده بر قاج کونه قادر نشر ایده گز رسانده کی تدقیقلارک بر خلاصه سی در .

آیریاق حربنے مالک اومالاری اوسانی قبول ایتدیرمشدی . قومونیست آنتزاناسیونالنک ایکنچی قونفره‌سنده قبول ایدیلن (ملیت تهرزلری) ، بویوک برمقیاسه لهینک ثری در . بومیتلر مسئله‌سنک بو بصیرتکارانه ، وضعیت حاضره به موافق صورت حل درکه ، بوتون حرب داخلی ایاسنده بوکوچوک ملتلرک و بوتون مظلوم شرق خاننک بواش ویکاره مظاهرخو ، وبالنتیجه انقلابک ظاغری تأیین ایتشدر . لهینک انقلاب ناکتیکنی شو جله ایله خلاصه ایده بیلیز : « قومونیست فکر لره شدتی سداقت و فدا کارانی ائتلاف ویارجع مانوره لری و ساره کبی عملی او زلشمارله بر لشیدیرمک . . . » فی الحقيقة قومونیست آسلامندن ، ایده اولوزی ومه تو دندن زره مقداری انحراف و فدا کارلله قطعیاً راضی او مایان لهین و پار یسی ،

لهین ولهینیزم

اختلالیله کشاد ایدیلیر ، بر طاقم صفحه‌هاندن پکر و تدریجیا صفتیز و حکومتیز بر شکله انقلاب ایده ر . و سیر و ضرورت ایلک دفعه مارقس و هنکلکس طرفه‌رندن کشف و تبیت اولونمیش ولهین طرفه‌ردن بالذات کشاد و شرح ایدلشدیر . بناء عایه قارل مارقس نصل قاییتالیزیمک و علی‌العموم جمعیتک انکشاف خطه‌ری و قانونلری کورمیش و کوستر - مشیسه ، مارقسک اک صادق ولایق شاکرده اولان لهینی ده ، پروله تهر دیکستاتوراسی دوری خیشمش و شعوره لانمیش پروله تاریاسنک سلاحیله کشاد ایده رک بودورک انکشاف خطه‌ری و قانونلری تبیت ایتشدر .

بو صورتله ، مارقسیسیزم ؛ قاییتالیست نظام اجتماعیسنک ، لهینیزیم ایمه ، پروله تهر دیکستاتوراسی دینیان انتقال دوری‌نک علمی در . لهینیزیم مارقسیزی اکمال و بر خط مستقیم استقامتنده تمدید ایده ر و آزالرنده قطعیاً بر نقطه تعارض بودر . لهینیزیم انقلابی مارقسیزیم در . مارقسیزیمک انکشاف و تکاملی در . مارقسیسیزم ولهینیزیم برایر جه و بربورلری اکمال ایده رک اقتصادی و اجتماعی انکشافک نصل اولوب علم ده وایده اولوژیده تکاملی تأمین ایتدیکننکه اک کوزه ل مثالدر .

دیکر طرفه‌ردن لهینی ده ، کندی یاشادیغی پروله تاریا

لهین اولدی . بو اولوم « مارقسک اولومندن بهمی » هم علمی قومونیزم ، هم ده قومونیزم جهه‌سنده جهاده و فتوحه کیرسمش انقلابی پروله ترا ایچون اک بویوک بر ضیاع اولدی . لهینک اولومی و روزووا و عکسی انقلابی مطبوعاتی ، سورالر جمهوریتنه و قومونیست پار یسنه کین و افرا ھبوملرینه سوق ایدیلیور ؟ پار یزکه اخلاق ایتمکده اولدیغی ، یکی اختلاللار ، مملکتی آچاق و بادغالرینک قاییتالیزی حقنده بالایزام بر طاقم خبرلر نشر ایدیلیور . بوئسرا یاه کوره ؟ روییه انقلابنک نه ایدننکه ایریشیور ، لهینک غربی اختلالک غربی دیمک در .

بیراقلم او نلر کندی خیاللاری ایله کندیلری تسلی ایتیزینلر . تاریخنک قاؤنلری بالخاصه کندی کندیلری آلداتانلر قارشی انصافیزدیر . بزه کانچه ؟ شونی کورییوز که تور کیا لهینک اولومنی بوتون جدیتله تلقی ایتشدر . تور کیا لهینک شخصنده نصل بر دوست غیب ایتدیکنی حس ایدیلیور و کیتیدیجکه دها ایی حس ایده جلک در .

لهین بالذات پروله تهر دیکستاتوراسی دینیان دورک قهرمانی در . پروله تهر دیکستاتوراسی ، شمدی آور و پانک یاشادیغی قاییتالیزیم نظام اجتماعیی ایله قومونیزم آراسنده بر مرحله ، بر انتقال صفحه‌سی در . بودور عمله صنفه‌نک

دها دو غرسی صنفی و ملکیتی، جمعیتک انکشافی آنساننده تاریخنی بر ضرورتدر. فقط بوتون اجتماعی حادثات، مثلا بر قهرمانیک یتیشمی، بر قانونک وضعی و یالگاسی حادثه‌لری کی بر طاقم سپلر و بر طاقم ده عاقبتلره مربوطدر. ایشه بوقضی، عاجی قومونیستلر مارقسیزمه

لهنین امراءهنده صرات و مجاهد اه رفیقه سیز برابر سویولوژیستنک ده استناد ایتدیکی (دیالله‌قیق) مه تو دینه (اصولنه) توفیقاً شویله ایضاح ایده‌رلر: طبیعتکی، طبیعتک بر پارچاسی اولان جمعیت ده ثابت جامد، ده کیشمز و حرکتسز بر واراق ده کل در. یعنی هرشی سیر و جریان حالتده در، هرشی ده کیشیر، هرشی جریان ایده در. هر حادثه‌نک اساسی حرکت حالته ماده در. ایشه بواساس دیالله‌قیق کوروشنده برنجی اساس در. نایماً هیچ بر حاده مجرد و مستقل اولا ماز. ثانیاً بر کیفیت دیکر بر کیفیته انقلاب ایده‌بیلمک ایچون بر حاضر اراق، (کمیه تراکم) دوری کچیرمک مجبور- یتنده در. یعنی دامنا کمیه ده کیش-کلیکلر، کیفیتلر کده ده کیشمی دعوت ایده‌رلر. طبق بر صوبک بخان حالته انقلاب ایده‌بیلمک ایچون تمام (۱۰۰) درجه حرارته قادر ایضمی کی.. ایشه عین صورتله اجتماعی بر حاده مثلا بر اختلال ده انقلاب ایده‌بیلمک، بر جمعیت باشقا

دیکتاتوراسی دورینی تعقیب ایده جلکه قومونیزم کوره مه دن نولدی. چونکه قومونیزم؛ او لا زمانزده کی ملکیت شخصیه قایتا لیز منک اجتماعی ملکیت، با خود حکومت قایتا لیز منه انقلابی، صکره ده صنفی و حکومتی برونه تهر دیکتاتوراسی دورینک مدد و مشکل بر لیکیدا-سیونی (تصفیه‌سی) نتیجه‌سی در. عین زمان ده بین الملل و تهقیک بر عملیه در.

بناءً عليه شمدي به قدار «روسيه ده قومونیزم نولدی! قومونیزم افلاس ایتدی!» دیمه سویلان سوزلر تامیله نفس الامر مخالف، معناسز وجاهلانه سوزلر در، چونکه قومونیزم دها دوغامشد در. لهنین قومونیزم چیقان يولی آچش، فقط اورایه هنوز وارلاماش در... . . . قهرمانلر ياخود تاریخنده شخصیتلر حادثات جریاتی سرعته شدیریر و يا خفیفه شدیره بیلیرلر. فقط هیچ بر زمان یونی دور دور اماماز و يا او جریانه بوسبوتون آیقیری شکلر ویره مزلر. تاریخنی شخصیتلر اجتماعی سیرده کی دونوم نقطه‌لرینی هر کسدن اول کورور و اشارت ایده بیلیرلر.

بونک ایچون پاقروفسیکی:
«کم دها ایلری بی کورورس او؛ دیکتری او زنده حکم ایدر. بالخاصه لهنین ایچون سویله‌ن بـ سوز بمیخته هر کس ایچون دوغرو در.

لهنین امته‌نوجی:
یوقاریده سویله دک که لهنینیزم، اهل‌البیهی مارقسیز مدرا. شو حاله لهنین ده بر اختلالجی، یعنی انقلابی در. فقط لهنینک اختلالجی لکنی و على العموم علمی قومونیزمک اختلال نقطه نظری آ کلایا بیلمک ایچون قارل مارقسک بوقضیه نصل تلقی ایتدیکنی، یعنی مارقسک (دیالله‌کیق) یی بیلمک ایحباب ایده در.

مارقسیزمه کوره اختلال طبیقی بر چبانک ده شیلمه‌سی، ایصیتلان بر صوبک قایناماسی، طوراعه دوشن بر تخمک فیلیز ویرمه‌سی کی طبیعی بر نتیجه در. جمعیته اختلال، اجتماعی بر حاده در، بر صیچر امادر،

شو حالده عالی مارقیستنر و بومیانده لهنین اختلا-
جی درلو. فقط علی العیما اختلاجی و آثارشیسته کاکدرلر.
عالی ، مثبت و دیاله قیق اختلاجی درلو ، افلاجی درلو.
لهنین بوتون حیاتنده کندیسی بو تلقی به بر مثال
ولدی و آنچق (۱۹۱۷) تشرین اولنک صوکلرندایدی که
رهایدی اختلاله ! یا بوکون ، یاهیچ بر زمان ...) دیدی.
اویله که لهنین بو جمله کی ایلک دفعه تلفظت ایده رکن او قادر
قطعی سویلیوردی که بوتون قومیته اینچنده ایلک دفعه
کندیسنه طرفدار اولارق (قولالاتای) اسمندتك بر
قادین سس ویردی . فقط نهایت بوتون قومیته اختلال
قرارنی ویردی . ۲۳ - تشرین اول یاخود ۷ - تشرین
ثانی ۱۹۱۷ ده چارلر رویه سنه حکومت اقتداری
بولشهویکلرک ، لهنین پارتیستنک الله کچدی .

لهنین متفکر :

بریسی ؟ « دها ؟ مدید بر صبردر ! » دیش . اکر
بونی لهنینه تطبیق ایتمک ایسترسه ک دیه ککزکه ؛ لهنینک دهه ای
مدید بر تدقیق ، تبع و مجادله دره . »
لهنین الی درت یاشنده تولدی . او تو ز بش سنه
بلافاصله تدقیق ایتدی ، تبع ایتدی . مجادله ایتدی .
لهنین بلا مبالغه دینیه بیایر که دو نیاده کی اک چوق او قومش
انسانلرک بیری ، بلکده بیر نجیسی در .

لهنین سنه لرجه » کونک یکرمی درت ساعتندن اون
سکز ساعتی علی الاکثر مطاعما ایله کچیردی . شمدى
لهنینک کلیاتی تمام اون سکز بیوک جلد بالغ در . ایلک
آخری دها اون طقوز یاشنده ایکن و ولغا جوارنده بر
شهرده منسوب اولدینی فرقه آرقاد اشلرینه او قودی .
بو اثر رویه اقتصادیانه دائز بر کوچک کتاب ایدی .
مع الاسف نسخه سی بولون ناما مشدر . اصل ایلک مهم آخرینی
سبیریاده منفاده ایکن یازدینی (رویه ده قایتا یزمه ک
انکشاپی) اسمی کتابدر . حل حاضرده نشر ایدیلکده
اولان لهنین کلیاتنک او چنجی جلدی تشکیل ایتمکده در .
لهنین ک حقیقی شهرتی بو کتابله باشلار . بوندن صوکرا
« نه یاپمالی ؟ » اسمی اُرکایر . شمدى رویه ده قومو نیست

بر شکل جمعیته تبدل ایده بیلمک ، یاخود اجتماعی سیر
اختلاله منجر اولا بیلمک ایچون محقق بر حاضر اق ،
تکامل ، کیتا ترا کم دوره سی کچیرمک مجبور یتده در .
بناء علیه اختلال ساده جه بزم اراده منک مخصوصی ده کل در .
بر شخصیت ، برداهی ، حتی بر فرقه و صنف بیله نقادار
قهرمان و فداکار اولور سه او لسوں شرائط لازمه سی
موجود اولمادجقه بر اختلالی یاشایا بیلمک ایچون قایتا یزمه ک
دیکتاتور ایشانی اختلالی یاشایا بیلمک ایچون قایتا یزمه ک
لایقیه انکشاپ ایتش ، پروله ته صنفت کنیشله مش ،
تشکیلات ایش ، شور لامش اولماسی ، صنفی ضدیتلرک
آرتق اختلالی دعوت ایده بر شکله کله سنه ضرورید .
بو صورتله اختلال ، تاریخی شخصیتلرک ده کل اجتماعی
و اقتصادی انکشاپ ایش بر مخصوصی در .

رابعاً کرک طبیعت و کرکسه جمعیته انکشاپ دامنا
بر بینه ضد قوتلر چار پشماسی ، فارشیلا شماسی نتیجه سی در .
بر بغدادی دانه سنک باشاق حالته کله سنه ، بر یاغمور
داملا سنک سقوط نده ، نهایت بر جمعیتک باشقا بر شکل
جمعیته انقلابنده دامنا بو ضد قوتلر اجرای تائیر ایده در لو .
مارقس بو حاده هی ها کل دن آlarق (تاز ، آتی تاز ،
سنتاز) دیه سلسه شکله عرض ایشدر .

نهایت دیاله قیکاک اک صوک و ضروری بر اساسی ده
شود که ؛ بر گیفیدن دبکر بر گیفیته انتقال داماسکته لر ،
صحر امالر ، انقلابلر شکله اولور . اجتماعی ، کیمیوی ،
حکمی ، بیولوژیک ... خلاصه طبیعته و جمعیته بوتون
حادثه ده بو حال دامنا تحدث ایده .

بو دستور لره کورده طبعتیه (صنفلی و ملکیتی)
جمعیتلرده اختلال ، تاریخی و طبیعی بر ضرور تدر . بر
انکشاپ نتیجه سی ، عین زمانده یکی برسیک باشلانگچی در .
ایشته لهنین ده اختلالی بو کوزله کورور . بوصورتله
تاقی ایدر . اختلال بر سیستمه برو و سط آراسنده ضدیتک ،
او یغون سزا لغث نتیجه سی در . جمعیته اجتماعی یا شکه نسلکاک
بر ضروری عاقبتیدر .

آیدیناچ

بالذات مدیری در . یالکنر موسقوواده عالی مکتبله ده تخریبی ده بولونان (۱۳,۰۰۰) و عمله فاکولته لرنده او قوان (۱۴,۰۰۰) قومونیسته له نینیزم دارالفنون طبله لری علم و قدرتی برد له نین او لارق التحاق ایدبیورلر . له نینه کوره قومونیست پاریزی ؟ پروله هریا دیکتاتور اسنک و قومونیزمک بر مکتبی در . بو حسابه کوره دیمک که هر قومونیست بر له نین در .

له نینیزمک اختلالجی مارقسیزم او لاسنه مقابل ؟ سویال ده موقراصی ؟ بر نوع رهفورمیزم (اصلاحاتحقیق) اوپپورتونیزم (اوزلاشجیلیق) در . بناءً علیه له نین حقیقی مارقسیزمک که خالص مشیلی در . معما فيه شونی ده او نو تامق لازم کایرکه کرک سویال ده موقراصی ، کرک افلاجی مارقسیزم صفحه لری هر مملکتکه عمله صنفت کندی انکشافی انسانده چکمه سی ضروری صفحه لر اولا رسیلر . آلمانیاده بوکونکی قومونیست پاریزی ، دونکی سویال ده ده موقراصی دوغوردی . روپیه ده قومونیستلر (بولشهویکلر) دونکی روس سویال ده موقراسیستک بر جناحی در . انگلتره ده بیله قومونیست غربی بوکون موقع اقتداره بولونان عمله پاریزیک داخلنده بر تشكیلات در .

بزه کانجه ؟ بزده ایپراتور اق زمانلرنده مملکتمنزک حقیقته ؟ فنا اداره ایدیلیسی ؟ لزومنیز محاربه لر ، قایتو لا - سیونلر مملکتمنزکی یاری بر مستملکه حالتنه بیر قشن و اقتصاداً انکشافزه مانع ارلشدر . بوتون بولنلرک ، بالخاصة حرب عمومی وینان حر بریونک تخریبی تیجه سنه شمدى مملکتمنزده کی اقتصادی سیر ، منقی بر سیر در . یعنی مملکتمنز شمدى بر (سرمایه تراکمی) دوری یاشامیور . مملکت عمومی بر قبیر لاشمه و سفیلها شمه حالتنه در . بزده هنوز پروله هریا ده کل ، ایشیسیز لر ، احتصاصیز لر ، خلاصه (لوپهن پروله هریا) آرتیور . نصل که اقتصادی انکشاف دیدیکمز حالتده حقیقی صنایع و تجارت ده کل ، احتکار (سپه کولاسیون) اجرای حکم ایتمکده در . بناءً علیه بزده نه سویال ده موقراصی ، نده دیکرسکل کتابه وی حر کتلر

پاریزیستک اساس قادر وسی تشكیل ایدن حقیقی اقلاب متخصصلرینک حاضر لانماسی فکری بوراده مدافعه ایدلکده در . له نینک الک مهمن کتابلری « ماتریالیزم و همپریزیوراتیزم » « طوبراق مسئله لری » « حکومت و اقلاب » « ایپریالیزم ؟ قابیتاالیزم صوک صفحه سی » .. الخ در . الکزیزده یازیلری اسویچره ده نشر ایتدیکی « ایسقرا - قیویلجم » « ویپه رد - ایلری » غزنه لرنده منتشر یازیلری در . بونلر کاملاً طوبلانمش و کتاب حانه قوئیشلر در . بالخاصه اهلاجی متعاقب یازدیفی مقاهمه لرک هدیی برر فکر اساسی بی شرح ایدن برر شاهزاده لر . له نینک نطفلری آراسنده بردانه بیله پارلمان نطق یوقدر . یعنی بورزووا پارلمازلرنده کی قوف فقط یالدیزی لی کلکه اویونلرینه بر دفعه بیله مراجعت ایتمه دی . سویله یه جکنی قطعی ، واضح ومنح اولارق سویلدی .

له نین « دونکی سیستهم ، بوکون ایچون اسکی در ! » دیمکله قارل مارقسک مانه ریالیست بر شکله توین و کندیستک بالذات شرح ایتدیکی دیمالله قیق طرز تفکرک الک جانلی بر نونه سی اولدی . اونک هر فکری و هرسوزی بر تاریخی ضرورتی افاده ایتدی . « طیعتک سیسته ملری » اسمیلی بر ازرک مؤلف او لان غولیان (۱۷۸۹ - ۱۷۲۳) یازیلرینک بریرنده دیرکه « بر انقلابه اشتراك ایدن شخصیتک هر فکری ، هر فعلی ، هر حرکت اراده سی ، حتی یوزینک هر چجز کیسی بیله یاشادیفی آنک شرائطفنک برر خرورتی در لر . » غولباخت بو سوزی بالخاصة له نین ایچون حقیقت محضه در . له نینک علمی شخصیتی ، متفرگ له نینک ایدینلاشدیر . بیلمک ایچون اونک اون سکز جلدی باشدن باش تحلیل ایتمک ایجاد بیدرکه ، بو بزم موضوع عمزک خارجنده در . بو اون سکز جلد باشدن باشه له نینیزمک افاده سندن باشقا بشی دکادرلر . کچن سنده ببری موسقوواده مستقبل بر دارالفنون کشاد ایدیلیشدیر که بوراده بالخاصه (له نینیزم) تدریس ایدیلیسیور . له نینک بوتون خسته لانی زماننده اونک وظیفه لرینی ایها ایتمش او لان (قامه نف) دارالفنونک

له نین مدفته ایندیریلیر کن او نک اطرافی صاران
بر بوجوق میلیون ایشجینک و بو تون دونیاده یوز میلیون نلر جه
له نین سه و نه نلر بايراقلرینه یازد قلری؟ «له نین أولدی
ایسه، له نینیزم یاشایا جق در!» عباره سی عصر ک اجتماعی
جهدی نی تئیل و افاده ایده ن معظم بر شعار در.
ایچون لازم ای تدقیق و تبع هر کس، بلا استتنا هر کس
ایچون لازم و موجب استفاده در.

له نین بین الملل پروله ته ریانک اولدی نی قادر، تور کیامزک،
تور کیامک ملی استقلال حرکت نک اک یاقین، اک صمیمی
واک خیر خواه دوستی ایدی. بزدن له نینک خاطره سنه
یوز بیکلر جه سلام اولسون!

۱۹۲۴ کانون ثانی

مشکت سیا

ایچون لازم اولان اجتماعی زده مین هنوز طبیعتیله تشکل
ایتش ده کل در.

ملکتک زنگین، سرمایه دار، ایلری بر حاله کلکسی
شمدى کونک تاریخی وظیفه سی در و بوجو ظیفه ایسه دیسیدیلینی
ومتشکل بر جهوریت پاریسنه دوشهر. جهوریتک ادامه
و محافظه سی ایچون پایپلاجق هر حرکت، حتی نقادار شدتی
بیله اولسا، دوغرو، ترقیپورانه، ایلری بر حرکت در.
شوحال ده موضوعه عودت ایده رک دیه جکز که؟
سو سیال ده موقراصی بورزووا مشروطیت چیلکی و یا
جهوری تجلیکی شکله نده عمله صنفک ره فو، و حکومت ده اشتراک
حرکتی دیمک ایسه، له نینیزم ده دوغری دن دوغری و یه
قايدتالیزمک اخلاقی صفحه سنه عمله صنفک مسنتقل
جههوری تجلیکی و پاروله هر دیکتاتور ایسی دیمک در.

اقتصادی استقلال

ایسته دیکی شکله اعمال ایدیرر. ینه نهی و ضرری
کندیسنکدر و کیمسه یه قارشی مسئول دکلدر.
بر چیتمانک و بر فاریقا او مملکتکی سائز چیتمانک
و فابریقالردن تمامیله مستقلدر.

یعنی مملکتک مختلف مختلف اقتصادیات شعبه لری بر پلان
دانزه سنه و بر «عضویت» حالنده بربر لرینه با غنی اولمادینی
کیچی عینی شعبه داخلنده کی ایشهه ملی تش بشلر آراسنده ده
اور غانیک بر مربوطیت یوقدر. یعنی فردی تجی اقتصاد
پولیتیکی نظام بر سیستمهه تابع دکلدر؟ آنارشیکدر.
فردی تجی اقتصاد پولیتیکه سنه یکانه نظام و یکانه غایه
کار در.

«اک زیاده احتیاج اولان» دک «اک زیاده کار
کتیره ن» دوشونلور.

مثل؟ بر آیا قابی فابریقاتنک صاحبی آیا قابی به
احتیاج اولدیغندن دکل آیا قابی کار کتیردیکی ایچون آیا

جمعیتی اقتصاد پولیتیکه سنه کوره بر ملتک اقتصادیاتی
بر «کل» تشکیل ایدر. و دوغر و دن دوغر و یه او ملتک
مسئله سیدر. اداره و تنظیمیه او هلت مکلفدر. موافقیت
و عدم موافقیت دن او ملت مسئولدر. نهی و ضرری
او ملت ه عائددر.

فردی تجی اقتصاد پولیتیکه سنه کوره بر ملت اقتصادیاتی
یوقدر و او لاما ز. اداره سی، مسئولیتی، نهی و ضرری
خصوصی شخص و یا زمره لر عائد او لان متعدد و بربندن
مستقل، آیری آیری اقتصادی ایشلر، تش بشلر واردر.
بر چفتی تارلاسی ایسترسه اکدر، ایسترسه اکمز.
اکدیکی تقدیرده نهی و ضرری کندیسنه دوشر. بر
فابریقا صاحبی فابریقا سنی ایسترسه ایشهه تیر ایسترسه ایشهه تیر.
ایشهه تیر سه ایسته دیکی طرزه ایشهه تیر. ایسته دیکی «شیئی»

[*] بو تدقیق ما قبلی آیدینلارک اون سکننجی صایسنده انتشار
ایشدر.

آیدینلاق

فرد تجیی اقتصاد پولیتیقه سنده بر چوق مستحصل قوتلر و ژروتلر، جمعیتک استحصلال آنارشیک بر طرزده جریان ایتدیکی یعنی هیچ بر سیستم و پلانه تابع اولمادیغی ایچون هبا اولوب کیتمکدهدر . مثلا بر مملکتک داها زیاده حیاتی و ضروری معمولاًه احتیاجی اولدینغی حالده لوکس آشیا اعمال ویا ادخال اولونور .

اک زیاده « احتیاج اولان » دکل اک زیاده « کار کتیردن » استحصلال اولوندیغندن مثلا بگدای یرینه تووالت صابونی ، قاش یرینه لوانطه ، آیاق قابی یرینه راقی اعمال ایدیلیر .

ره قلام و تجارت دالاویره لری یوزندن بر چوق قیمتلرده غیر مستحصل بر طرزده محو اولوب کیده . یعنی اشیایی استحصلال ایده مختلف فابریقالرک رقات قاوغالری نتیجه سنده هبا اولان ژروتلر محیر العقولدر . حالبوکه جمعیتی اقتصاد پولیتیقه سنده « استحصلال » مملکت و ملتک احتیاجلرینه تابعدر . لرومیز و جمعیت اقتصادیاتی ایچون زیانی رقات قاوغالرینه میدان قلمادن مملکتک ایش ، سرمایه و طیعت قوتلری بر پلان ، بر سیستم دائره سنده جریان ایدر . مثلا؛ بر شهرده بر ایاق قابی فابریقاپی وارکن بر ایکنچیسی یا پیلماز . اک احتیاج وارسه برخیستنک استحصلال تزییده چالیشیلیر . بر ایکنچی ایاق قابی فابریقاپی قورمق واشله تک ایچون موجود سرمایه و ایش قوتی ایسه جمعیتک داها زیاده احتیاج اولدینغی دیکر بر استحصلال شعبه سنده قولانلیلیر . یعنی اقتصادی قوتلر اقتصادی احتیاجلرک لزومنه ، اهمیته کوره تقسیم ، تنظیم ، تصرف وداره اولونور .

مختلف اقتصادیات شعبه لری مختلف اقتصادی ایشلری و تشبیلری جمعیت اقتصادیانک بر برینه بر پلان دائره سنده باغلى بر عضوی عد ایده و « استحصلال » جمعیت احتیاجلرینک کیتیجکه یوکسنهان و مکمله شن بر طرزده تطمینه بر « واسطه » بیلن و ملت افرادی فردی عجز لرندن قورتاروب جمعیتک و انسانلرک فنی و

قابی اعمال ایدیر . بوکون عینی آیاق قابی فابریقاپی آرتیق « کار » کیتیره من اولسون ، ملتک بویوک برآدتری یالين آیاق بیله کزسه ، عینی فابریقاچی آیاق قابی یرینه تخته قوروسی توڑی اعماںده تردد اینه یه جکدر . یترکه تخته قوروسی توڑی « کار کتیرر » بر « مال » اولسون . فرد تجیی اقتصاد پولیتیقه سنده غایه « کار » ، « استحصلال » ایسه کاره واسطه در .

حالبوکه جمعیتی اقتصاد پولیتیقه سنده غایه ، جمعیت احتیاجلرینک کیتیجکه مکمله شن بر طرزده تطمیزیدر . استحصلال بو غایه نک حصوله بر واسطه در .

فرد تجیی اقتصاد پولیتیقه سنده « هر کس کندی یاغله قاورلور » و « هر قویون کندی باجاغندن آصلیر » پرنسپیلری حاکمدر .

میلا ؟ بر نازلانک اک کیامه مه مش اولماسی ، بر فابریقاپک ایشله مسی او تارلانک و او فابریقاپک صاحبلرینه عائد خصوصی بر مسئله در . کیمه اونکله علاقه دار او لاماز . کار ایده بیلن ایشله تیر . ایش بولابیلن ایشله ز . استحصلال واسطه لری تصاحب ایده نلر دودوکی چالار . قازانچه قوتلینکدر . ضعیفلری یوقسولار ، دیانمک ، سورونک و اولمکده سربستدلر . مثلا ، آنادولومزده کوچوک کویلو زراعتی فردی عجزی ایچنده ، یوقسولانی ، بیلکیدیز . اسکی ، واسطه سزانی ایچنده یووارلانوب کیده جکدر . زراعی استحصلالز ، « زاناعت » لرمن بویوک ایشله تمه لرک و آوروپا رقاتنک هر اعتبارله تقوی فارشیدن سونمش و سونجه جکدر . چونکه فردرلرک کندی ابتدائی و عاجز واسطه لریه فنی بر زراعت ، راسیونل بر صناعت یا پمک قدرت و قابلیتلری یوقدر و اولاماز .

جمعیتی اقتصاد پولیتیقه سنده ایسه فردرلرک اقتصادیاتی یوقدر . جمعیتک اقتصادیاتی وارددر .

بوکون فردی عجز لری ایچنده ازیلان ، پروله تاریزه اولان کوچوک کوبلور مز ، یارین جمعیتک مادی و معنوی یاردمی و تشکیلاتی سایه سنده زراعی استحصلالزک مهم بر عضوی او لاپیلر لر ..

۲ — اقتصادی‌تر که داروه‌سی کنید شاهه بیلتمک ایچون یعنی بر طرفدن ملت و مملکت‌نمک اقتصادی حتی عینی زمانده حرثی و اجتماعی احتیاج‌لرینی داها یوکسک و داها مکمل بر طرزه تأمین و دیگر طرفدن خارج‌دن جلب ایده‌جکمز سرمایه قوت‌لرینه قارشی استقلال‌مزی محافظه و مدافعه ایده‌بیلتمک ایچون «اجتماعی سرمایه» نک‌ترا کنه چالیش‌دق ..

ایضاح ایده‌م: بونون مملکت‌نمک ایش قوت‌لرندن — بدنه و دماغی ایش قوتی — اک آز زیانه و اک آز بر زمانده اعظمی استفاده‌ی تأمین ایده‌بیلتمک‌مزمزی، طبیعیدرکه ادعا ایده‌مه بیز ..

بالعکس ایش قوت‌لریز معطل دوروب قالدیغی کی، بوبوک بر قسم‌ده غیر معقول، غیر فنی بر صورت‌ده اسراف بیدلیک‌ددر. صوکرا بر طرفدن مملکت‌نمک‌هه پایپلماسی شرم بر چوق ایش یوز اوستی دورورکن دیگر طرفدن کیدیکه شدت‌لشن برایش‌سز لک بحرانی وارد ر. بالخاصة تر خیص اولونان احتیاط ضابطه‌ی ایله شهری افراد، غیر فعال مأمورلر و اقتصادی تضییق آشنده بروله تاریزه اولان بر زمانک «اورتا حالی» لری ایش‌سز لر اوردوسنک قادر و لرینی بوسبوتون کنید شاهه نمشدر. فردی‌تجی اقتصاد پولیقه‌سی بو «ایش»، مسئله‌سنک اوستندن قطعیاً کله‌من. اقتصادی حیاتیزی دوغوروجی، یار آیچی بر فعالیته صوقبایلتمک ایچون ذاتاً قیط و داغنیق اولان تقوسمزدن اعظمی استفاده‌ی ایده‌مه دیکمز کیی بو کونکی سیستم، باق و دائم اولدی‌تجه بوندن بوبیله‌ده ایده‌مه یه جکمز محقق‌در. اک چوق، اک چوق یا پایله‌جکمز، بلکه ایش‌سز لره غیر مستحصل مادی یار دیملرده بولون‌بایلتمکدر: غیر فعله‌ره ویریلن معاشر، احتیاط ضابطه‌ی ایش‌سز لره حکومت اکرامیه‌لر، دیگر مملکت‌لرده بالعموم ایش‌سز لره حکومت طرفدن پاییلان معاونتلر کی طبیعی بومبلغه ایش‌سز لک مسئله‌سی حلدن تامامیله عاجز‌درلر. بالعکس مستحصل ساحه‌لردن کان بومبلغه‌ی اسهم‌لک ساحه‌سنک آتش اولمله

مدنی سویه‌سندن استفاده ایدیرمک صورتیله جمعیت استحصالنک «راسیونل» بر روشه تکامل و تزايدنده فعال بر عامل اولارق قولانه‌ق ایستهین بر اقتصاد پولیقه‌سنک موافقی هیچ شبهه سزکه شمولای، کیش بر تشکیلاته تابعدر ..

ایشته بوبیله آنجق ملتک حیاتی احتیاج‌لرینه دایانان و مختلف اقتصاد شعبه‌لرینی بو احتیاج‌لردن دوغا بربلان ور پروگرام و بر سیستم داروه‌سنده اداره و تنظیم ایده‌ن بر اقتصاد پولیقه‌سی درکه «ملی» عنوانی حق ایده‌بیلر. فردی‌تجی بورزووا و ذهنیته کوره معین بر قاج شخصیک ویا زمره‌نک و داها شمولای بر کله ایله «صفف» ک حسیس و حریص فازانج حساب‌لرینه استناد ایده‌ن بر اقتصاد پولیقه‌سنک «ملی» دیمه‌بیلتمک ایچون زینکار برده مانعو غ بر خاق دالقاوونگی، یاده فارا جاهم بر ملت خوشی اولنق لازم کلیر. چونکه بوبیله بر پولیقه اک تام و اک آچیق معنایله بر صحف پولیقه‌سیدر ..

* *

ایمی جمعیت‌تجی و فردی‌تجی اقتصاد پولیقه‌لری آرا - سنده کی پره‌نسیب و غایه فرق‌لرینی، بر قاج چیزکی ایله، خاطر لانقدن و «ملی» صفتک آنجاق جمعیت‌تجی بر اقتصاد پولیقه‌سنک عائد ولايق اولایله جکنده اشارت ایدکدن صوکرا مملکت‌نمک اقتصادی و سیاسی استقلال- لمزک تأمینی و تقویه‌سی ایچون تعقیب ایمه من لازم کان - بوعناده آکلاشیلمش - بر ملی اقتصاد پولیقه‌سی تشکیلا- تنک آنا خاطلرینه دوقوه‌ق ایستیورم ..

بو تشکیلاتک ایکی اساس غایی‌سی اولمالیدر ..

۱ — المزده موجود ایش، سرمایه، طبیعت و - تلوندن ملتک و مملکتک احتیاج‌لرینی تطمین ایده‌بیلتمک ایچون اک آز زیانه و اک آز بر زمانده اعظمی استفاده‌ی تأمین ایمک ..

آیدیناتق

تجارته صرف اولونمقدنه ایکن بری طرفده ملتمزک برچوق حبائی احتیاجلری یاهیچ قطعین اولوناماقدددر، یاده قطعین ایچون خارجه برچوق ثروتلر من آقمقدددر. صوکرا فرد تجی بر اقتصاد پولیقہ منک حاکم اولدینی مملکتله ده حمایه احواللری ده عمومیتله ملتک ضررینه و آنجق بر قاج زمره نک ویا شخص نک کاریه تطبیق اولونا کلشدر. چونکه خارجک رقاپتندن قورتولش بالتبیه: معمولاتنک مکملیتی ورقابت قابیتیزی دوشونمکدن قورتاریلش اولان سرمایه دارلر ملتک صیرتندن زنکین اولورلر. لایق او ملاد قلری بر حمایه مظہر اولان فردی تشبلر دائمًا فضلہ و داھا فضلہ کاره، داخلی پیاسای انحصار آننه آلمغه وقارتل تشکیلاتی یا پارق فیائلری کیفلرینه، حسابلرینه کوره، تعین و تعدیله یاته نیئرلر. حالبوک جمعیتیجی نقطه نظره کوره تعقیب اولونا جق رملی اقتصاد پولیقہ سی فردرلرک حسیس کار حسابلرینه آلت و مشوق اولاماز. او سرمایه قوتلرینی ده ملتک احتیاجلری تطمینه بر (واسطه) بیلیر و باعتباره درکی ملتک احتیاجلرندن دوغما بر پلانک تطبیقندن بر عامل اولمک اوزره مملکتک سرمایه قوتلر. ینه ده اتساحب و تحکم ایدر. بر ملتک احتیاجلری ینه او ملتندن چیقما ویا اجنی بزر مرھ، بر صنف ایچون کارمندی اولاماز. بوکون اولماسی بوندن بویله اولماسی ایچون اک مهم سبیدر. چونکه خلقک متفرقی تیل ایتمک ایستهین برخاق حکومتک اقتصاد پولیقہ سی یالکنر اوملتک احتیاجلرینی تمامیله مکلفدر.

طبعت قوتلر منزد - طوراًق، صو، اورمان، معدن اخن کبی - استفاده لرمنک محدودیتی ده خرج عالم بر حقیقتدر. مساحه سطحیه منک یالکنر یوزده آنیسی اکیله بیلیور. دونم باشنه آلدیغمز مخصوص مقداری ده آنیسی ممکن اولان مقدارلره نسبتله غایت دوشوکدر. حالبوک دیکر طرفدن اجنی بگداينه اول آچیبورز. صو قوتلر منزد هبا اولوب کیتمکده در. اورمانلر من محو اولویور. معدنلر من یاهیچ ایشله نیور، یاده مملکتمنزد اک آز استفاده بر اقان بر اقان بر طرزده صو بولویور ..

استحصالمزی دارالتمیش اولورز که بوده بالتبیجه ایش سیزلاک بحراتی یالکنر تشیدد ایده بیلیور ..
حالبوک ایش قوچی بر ملت اقتصادیاتنک مانیوه لاسیدر: ایشلهین او ملاد قه «ایش» ده چیقماز. اقتصادی استقلاللرک تأمیننده بو قادر یوکسک بر اهمیتی اولان ایش قوتلندن ممکن و مطلوب استفاده ی تتحقق ایتدیره بیلیک ایچون بزجه مراجعت اولونماسی لازم کلن تدبیرلرک باشلیجه لری شونلردر:

- ۱ — معطل قالمش و غیر مستحصل بر صورتندہ اسراف اولونان ایش قوتلری مجبوری برایش سفر بر لکننچکمک.
- ۲ — بونلری اقتصادی حیات مرکزلرندہ - شهر و کوی - لزوم و احتیاجه کوره تکشیف ایتمک.
- ۳ — بویله سفر بر حاله کتیریلش و تکشیف اولونمش ایش قوتلرندن اعظمی استحصالیتی تأمین ایده بیلیک ایچون اقتصادیاتمک تکینک بر انقلاب یا پیق، یعنی ابتدائی ایش و استحصل واسطه لری یرینه مکمللرینی قویق، ذکاک صوک ترق و کشفلرندن استفاده ایتمک.
- ۴ — ایشلک استحصالیتی آرتیدیرا جق و مستحصلاتک راسیونل بر طرزده توزیعی تأمین ایده جلک تشکیلاتی یا پیق (قواوپه رایفلر)

عینی صورتله مملکتمنزدہ موجود سرمایه قوتلرندن ده استفاده من غایت محدوددر. ایش قوتلر من کبی سرمایه قوتلر من داغنیق و فردی اولدقلری ایچون بر پلان داڑه سندن طویلو حرکتندن دوغاجق فائدہ لردن ملی اقتصادیاتمک محروم قالمقدمه در.

مثلا بر شهرک اینک، اوچ کوچوك اون دکرمنی یرینه بربویک و مکمل دکرمن تأسیسی هیچ شبه سیزکه کرک ایش و سرمایه قوتلندن تصرف و کرکسه استحصالک تزايدی اعتباریله داھا استفاده لیدر. عینی زمانده سرمایه قوتلری خصوصی اشخاص کار حسابلرینه کوره مؤثر اولدقلری ایچون ملیتک احتیاجلری تمامیله اهال اولونمقدده در. مثلا برچوق سرمایه قوتلری ذوق و لوکس اشیاسی اعمالنده

سرمایه قوتیک مهمن بر قسمی مملکت‌نموده کی سرمایه
قوتلرینی درجه‌لی بر ویرکیه تابع قیلاق بولایلر ز .
اعمار ویرکیسی مملکت‌نموده با جمله طبیعی ثروتلرینی ده هیچ
بر ملکیت شخصیه طانیاپارق - تکالیف اعماریه ! -
استعمال ایده‌بیلر ز . آنچاق بویله بوتون ایش ، سرمایه
و طبیعی قوتلرک اشترا کیله وجود بولایله جک کینش بر
فعالیت سایه‌سنده مبادله و اعمار مسئله‌سی حل اولونایلر .
یوقسه شیمدی اولدینی کیی اعمار و کالتیک وظیفه‌سی هان
هان تیاترولرده مشتریه لوجه کوستره نلر کیی ،
مهاجرلره یز ارائه ایتمکه انحصار ایدر . یاردیمی ده اک
چوق ، اک چوق مشتریلرک پالطوسنی کیدیرمک قیلندن
اولورسه و مهاجرلر ینه کندی فردی سعیلرینه ، فردی
تشبلرینه ترک اولونورلرسه بوکونکی مبادله و اعمار فعا -
لیتلرینک موافقیتی تخمین ایچون کهانه لزوم یوقدر .

ایشته بویله اعمار مسئله‌سی کیی دیکربوتون اقتصادی
مسئله‌لرده کی فعالیت و موافقیتموزک درجه‌سی ده عمومی
اقتصاد پولیتیقه منک اساس پرولنسیلرینک روحنه و ماهیته
تابع اولاًجقدر .

جمعیتیجی اقتصاد پولیتیقه‌سنده تعقیب اولوناجق ایلک
غایه‌نک داها کینش بر مقیاسده تطبیقی و عینی زمانده
ملکت‌نموده خارجدن کرک مال طرزنده کرکسه اقتصادی
تشبلر و مالی اقراضات طرزنده کیره جک سرمایه قوتلرینه
قارشی استقلالمزی حافظه و مدافعته ایده‌بیلرک ایچون
بر اجتماعی سرمایه‌نک ترا کمنه غیرت ایتمی یز دیمشدک .
بوندن ده مقصد من ملت‌نموزک سعیندن حاصل اولاًجق
فعلری فردی سرمایه‌لرک توسعنه ترک ایده جک یرده
احتیاجلری داها مکمل شکلده تطمین ایچون ، اقتصادی
استقلالمزی تأمین ایچون استعمال ایتمکده در .

مثل؟ تونی اکن ، طوبلایان و بازاره چیقاران
چیفه‌جیلرک یوق بہانه صاندقه‌لری توتونلره بر قاج تجار ،
بر قاج شرکت بیکلر جه ایرا قازانیورلر . حالبوکه جمعیتیجی
اقتصاد پولیتیقه‌سی ملتک سعیندن حاصل اولان بوتون بو
کارلری ینه ملتک مال ایتمک ایسته .

ملت و مملکت‌نموده احتیاجلرینی اساس اتخاذ ایده‌لرک
حاضر لانمش بر اقتصاد پروگرامنده هیچ شبهه سرکه طبیعی
قوتلر مندن اعظمی استفاده‌ی تأمین نقطه‌سی مهم بر رول
اوینایاچقدر .

جمیعت ، ملت نامنه سفر بر حالنه کتیریله جک اینش
و سرمایه قوتلریه موجود دمیر یولارینک ، شوسلرک ،
لیمانلرک ، بیولک شهر لرک قیصه‌جه ، سخنجلرک جوارینه
تأسیس ایدیله سی لازم کلن مودرن کویلرک [*] ، یکی
قورولاجق فابریقالرک ، یاپیلاجق یولارک انشاسندن
و ایشله تیله سندن ، هیچ بر خصوصی منفعت نظر اعتبره
آلنقسزین ، طبیعی قوتلر منزدیه بزر «واسطه» اولاراق
قولانما من ایجاد ایدر . مملکت شخصیه ملتک سعادتی ،
ملتک رفاهی هدف اتخاذ ایده‌ن بر اقتصاد پولیتیقه‌سندک
تطیقنده بر مانع تشکیل ایتدیکی تقدیرک بلا تردد فدا
اولونایلر . بر مملکتک طبیعی ثروتلرینه فردرلرک همک
ایتمسی فردیتیجی اقتصاد پولیتیقه‌سندک کوره بر مملکتک طبیعی ثروتلری
دوغرودن دوغرویه ملتک عائددر . فردرلرک ، زمره‌لرک
خصوصی تنفعه حفلاری یوقدر .

بوتون بو ایضاً حائزی برمیله داها یاقنندن آیدینلا تیق
ایستیورز . مثلاً مبادله و اعمار مسئله‌سی ال‌آلام : جمعیتیجی
اقتصاد پولیتیقه‌سندک لزونه اینامش بر حکومت بو مهام
مسئله‌ی بوکونکنندن تأمیله آیری بر طرزده حله‌غیرت
ایزدی . اولاً مملکت‌نموزک اقتصادی ، صحی و جغرافی
نقطه نظر لره کوره اسکانه اک زیاده مساعد و محتاج اولان
یرلری تثیت اولوندقدن صوکرا براسکان و عمار پلانی
حاضر لانیردی . بوپلانک تطبیقی ایچون ایجاد ایده‌ن ایش
قوتی معطل ایش قوتلرندن بر ایش اوردویی تشکیل
ایتمک صورتیله تأمین اولونایلر . سیاسی استقلالی
ایچون اوردولر یارامش و بسله‌مش بر ملت ، اقتصادی
استقلالی ایچون عینی فدا کارانی یاپیلر .

[*] بوکویلرک لزوی حقنده (آیدینلر) لک ۱۹۱۹نجی نسخه‌سنه
مراجمت .

صولوک مانعی

صولوکه ؟

مور دنگلی خلقه‌لر ؟
بیک بربیل قایناشمش .

۵

مور دنگلی صولوکه ،
دالغالانان خلقه‌لر ؟
بیک برشی کورمشر .
بردفعه‌سنده ینه ،
اون بش کیشی کومشر ...

۶

قاب قارا دیکز لرده ،
بوغولان یولداشلر ،
صولوک دملرنده بیله
مرد کی بوغوشمشلر .
قدرباناق قویونلر کی ؟
صولوکه آدامشلر ..

۷

مور دنگلی ،
صولوکه خلقه‌لر ،
بیک دفعه چالقالانسلر
شرقی ، غربی یاقه‌جق ،
ینه تیزیل «بورا» لر ! ..

۶۲۴

س - اطفی

فردی زنگینلکلردن ملتلر هیچ بر فائده کوره .
مهمشلردر . و ملتلرک صاغمال کچی اولدقلری دورلر
آرتیق کچمک اوزرهدر . فردی منعتله آلت اولان
حکومتلر ملتلرک عصیانی آلتنده برو ، بر آزیلکده درلر .
ملتك سعیندن چیقان نفعلری ، فردرلرک زنگینلکنی و
تحکمی برقات داهما قباره‌ق ایچون دکل ، بلکه او ملتک
بالجه احتیاحلرینی - یول ، فابریقا ، کوی ، شهر ،
مکتب ، تیاترو ، کتبخانه الخ کیپی - کیتبدکجه مکمله
شن بُرطرزده تطمین ایده بیلسلک ایچون «اجتماعی سرمایه»
حالنده ترا کم ایتدیرمک .. ایشته جمعیتیجی اقتصاد پولیتیقه .
سنک اُک مهم غایه‌لرندن بری ده بودر .

بیلیودز ، بولیه بر اقتصاد پولیتیقه سنک موافقیله تطبیقی
بوکونی حواله جیلکدن ، قرطاسیه جیلکدن مقایسه
قبول ایمزر در جده کو جدر . فقط اونوتولامالیدر که ،
اقتصادی استقلالی قازانق ، سیاسی استقلالی قازانقدن هر
حاله داهما کو جدر .

سیاسی استقلالمزک فتحنده یابدیغمز سیاسی انقلاب
کی اقتصاد استلامزده رادیقال بر انقلاب ایستر .. بزی
فردیجی اقتصاد پولیتیقه سنه با غلات‌ناجق بالای باشلی هیچ
بر قوت یوقدر . اونتلری قیرمقده هُمپه ریالیزم اوردو .
لرینی ده کیزه دوککدن داهما کو ج دکلدر . و آنجاق
اقتصاد قوتلر مزک انکشاشه منع اولان ، بوتون ملتک
حیاتی منعتله علیه بر قاج شخصی ، بر قاج شرکتی
زنگین یابمقدن باشقه بر تاقی اولمايان فردیجی اقتصاد
پولیتیقه سنه بیقاراق یاراچی و دوغوروچی بر جمعیتیجی
اقتصاد پولیتیقه سی یعنی حقیق معناسیله بر ملی اقتصاد
پولیتیقه سی اقامه ایمک شرطیله در که بزی اقتصادی استقلاله
کوتوره ن قورتولوش یولنه چیقاشه جکن . عکس نقدرده
(اقتصادی استقلال) ترکیبی تورک ملتی ایچون دامنا بر
مصالح ، بر رؤیا ، بر پلان قالغه محکومدر .

اقتصاد دوقتوري

وداد نیم

اجتماعی اصلاحات مسئله‌سی

بورودیلن محاکمه شود: ایشلر من: یولند کیتمه‌یور، اقتصادی‌یامز انکشاف ایمه‌یور؛ استحصال‌آموزی عصری اصولارک تطبیقیله چوغالنایی بجهره‌میورز... بوتون بونلر جمعیت آتش‌کیل‌آموزک بوزو و آن‌گدن ایلری کلیور! توکرک ملتی مکمل بر اجتماعی تشکله صاحب قیلام؟ قصور سر بر قانون مدنی ایله تجهیز ایددم؛ افرادک بیلکیسی، صلاحت دینیه‌سی آرتیرام. او زمان هرشی‌کنندی کنندیه دوزه‌لیر. اقتصادی استقلالمز دقاو و شمق امکانی حاصل اولور.

فقط بو کوروشک نه قدر عندی ویا کلاش اولدیغنى اکلامق ایچون اوافق بر دقت کفایت ایدر. تاریخک سیرینی انکار ایدن بویله سطحی مطالعه‌لره حرکت ایدرسدک، دها سیین سنه ایچنده بولندیغمز کریوه‌دن شبهم سز چیقا مایز. و آخر زمان اسیر جیلرینک قامیچیسی آلتنده قیورانه قیورانه عمر توکتیمک محکوم اولورز.

اجتماعی مسائل عامی او صولار له تدقیق ایدیلکه باشلا. ندیغندن بری بویوك افلا بلارک تاریخنی تحملی کوسترمشدور، که فکر لرمن قدر اخلاقی، دینی، حقوقی تلقیلر مند، جمعیتده جاری استحصال اصولاری و منابتلرینک تقبیاتیله صیق بر طرزه علاوه‌دار در. ماده او زرنده کی فعالیتلر من - یعنی اقتصادی‌یامز - فکریات و حسی‌آموز او زرنده، فرقه وارلسین وارلماسین، دائم درین ایزلر حصوله کتیرر. عالم‌تشکیل‌آموز، معارفز، جمعیت حیات‌آموز، بونلرک عکسی تأثیریله استحاله ایدر. یوقسه هر هانکی بر آرزو، بر هوس و با برخیال - ولو تطبیق ابداسه بیله - کوک صالاماز؛ حادثاتک تاریخی یورو و یوشنی تبدیل ایده من. حیاتک آقیشه استقامته اولمایان اجتماعی تشبلر دائم عقامته محکوم در. افکار عمومیه مزه رهبرلک ایدنلرک حقیقتی بویله ترسنه کوسترمه‌لرینی ایضاح ایمک بر آز مشکلدر. بزبونی

صوک کونلرده، متجدد لرمن آراسنده حمالی بر فعالیت کوزه چا پیور. جمعیت تشکیل‌آموزک عصری احتیاجلره کوره تنسیق و اصلاحی موضوع بحث او لیور. عقلی هرده‌نلر، طرف طرف، پارلاق تخلیلرینی، افکار عمومیه‌نک تصویب‌نی عرض ایدییورلر. هر کس بوتون فناقلرک ازاله‌سنه مدار اولادجق الامؤثر چاره‌یی بولدیفی ادعائنده در.

بو منظره بزه بوند بر عصر اولکی خیال‌پرست اصلاحات‌جیلر دورینی خاطر لاییور. او زمان‌ده دره بکلک اسارتندن یکی قور‌تولان و سرمایه‌دارلر استحصال‌الک ایمک آهنکسز لکلارینه شاهد اولان جمعیت بشریه‌یی، صاغلام بر تمل او زرینه یکیدن قور مق مسئله‌سی متفکر لری مشغول ایدییوردی. یرچو قلاری ایجاد کرده‌لری اولان اصول و پلانلرک تطبیق سایه‌سنده هر درلو فناقلرک، حقسز لقلرک او کنه چکله‌جکنه اینانیورلردی. اقتصادی عاملارک تأثیری آلتنده انکشاف ایدن اجتماعی مناس-بنلرک ناصل بر معینیت تاریخیه یه تابع اولدقلری هنوز ادرال‌ایده‌مد کلاری ایچون، عقل و منطق یور دامیله جمعیتی یکی باشدن تنظیمه قالقیشان بواصلاحات‌جیلره بالآخره (تو تو پیشت - خیال‌پرست) عنوانی ویرلشدی.

ایشته حل حاضر متجدد لرمنی بز بو ٹوت پیستله بکزه‌دیورز. طبقی اونلر کیبی بزی سلامت قیبلرینه ایریشیدیرمک وظیفه‌سی در عهده ایدنلر، تابع اولدیغمسز اقتصادی شرط‌لری قاله بیله آلمادن، کیفی تدبیر لره اجتماعی وضعیت‌آموزی تصحیحه، یاته‌نیورلر. فقط چوق دفعه واقع اولدیفی کبی بومسئله‌دهد، عمومیت او زره، تیجه‌لر سبب یرینه آلینیور. سبب ظن اولنان اعراضک ازاله‌سیله خسته‌لغک مندفع او لا جغه ایمان ایدیلیور.

آیدینات

تفزاراً يمعاونت جمعيٰتلريله و هر دلويارديم تشكيلاتيله استغال
ايٰتكى كىنديسته ايش ايدينه جك، بوسايدە سویه جماعىيە من
يوكلەجك و ملت آز زماندە قورتولوشمىزى باشارمق
اچجون لازمكلىن معنوی قوتلىرى كىنديستىدە بولاجق ...
هېسى بوقدر ! بسيط، قولاي واوجوز ! بوتون ايش جبه
وصاريق طاشيانلىك هەمتىه قالىور .

كىمى ده هر شىي قانونىن بىكلەبور . عائله تشكيلاتى
قانونلار اصلاح ايدەجك . بىزى دنيانك ئاىي والا مسعود
آدملىرى اولمغه قانونلار مجبور ايدەجك . اي نظام واي
قانونلار سايهىستە بوتون قصورلىمىز زائى اولاچق . هر
شى يولانه كىره جك . جمعيت مكمىل بىرماكىنى كىي ايشلەيمە جك .
بوتلقىلىك سادە جە بىزى بولدىغىمىز سكالدە تىرىخ ايدەمە
لرى ، نەقدىر بىث اولدقلرىنى كۆسترمك اچجون كافىدر .
فقط يوقارىدىن كەلەبۈنۈق تىپيرلىك جەلەسى تىرىجە اعتبارىلە
قانونلاردا يامق مجبورىتىدە اولدقلرى اچجون، قانون مفھومى
اوزرندە بر آز توقف ايدەجىز .

قانونلار، اجتماعى مناسبىلىرىنىڭ انىكشافى انسانىدە ،
بعض مىحلىرى ، دونوم نقطەلرنى تىيت ايدن بىر طاقىم
دەستورلىدر . بودىجىمىز شرطىلە ، جمعيت
داخانىدە انصباط نقطە ئظرىندىن لزوم و فائدهلىرى آشكاردر .
قانون اساساً موجود اولان بروضعيتىك و ياكىنە طورلماز
برتىيەلەك مشروعىتى تصديق و تأييد ايدر ؟ يوقسە اجتماعى
بىنەمنى و اوئىك اتناد ايٰتكى اقتصادى زمینى ، بىرمالۇمى
كۈچەسى كىي شكلدىن شكلە صوقاماز . فرضا بىز بوكون
بولندىغىمىز درەبىكلىكى آكىدىر دون و كەزى وضعىتمەز
او بغون تعامللىرىزى ، عرق و عادتلىرىنى قانون قوتىلە
بوكوندىن يارىنە تىپىل ايمك امکانلىزىدر . ياشايىش طرزىزى
تغىيرە معطوف قانونلار، أولو دستورلىرىنىڭ قىلغە مەكتوبى
فقط يارىن ، بر آز آشاغىدە ؛ اىضاح ايدەجىكىز سكالدە
اقتصادىي فعالىتلە آتىلىر . حمالى بىراستىحصال حىاتى كېرىمكە
باشلارسەق ، استىحصال و مبادلەنك انىكشافىلە متناسب بى
طرزىدە ياشايىشمەزىدە تحولات مشاهىدە ايدىلە جك . خاقي

محيطه قارشى مقاومتك كوچلەكتە حمل ايدىبورز . شعورلى
بر طرزىدە بويوك بر غېرت حرف ايٰتكىسىزىن ، انسان
منسوب اولدىنى جمعيتك تائىرانىندن قورونماز . حتى
بعض فكىرلىك بعض دورلىدە تىلىر ايمەسى بىلە امکان
خارجىنەدر . بىزەن نەقدىر بويوك صنایع و بويوك سرمایه .
داراق عصرىندە ياشايورسەق دە، قرون وسطائى بروضعيتىدە
بولندىغىمىز و اقتصادى ئامزىك هنوز قىسماً فەئودال اشكارلى
محافظه ايٰتكى آشكاردر . بونى اعتراقدن چىكىنەملىز .
يوقارىدىن كەن مداخلەلر و تىشىتلەلە هە تىصورك تىحقىق
ايٰدەبىلە جكىنە اعتقاد ايمىت - هەلە تارىخت سىرىنى اھال
ايٰدىنلار اچجون - بوشراط ئالىندە عادتا بىر ضرورتىدر . مېھم
و عقىم بىراصلات تىجىلغە صاپلانوب قىلاماق اچجون، منسوب
اولدىغىمىز جماعتىك دار حدودىن چىقورق، جمعيت بىشىرىي
اوچۇسە كورە دوشۇنگىك ايجاب ايدز . يوقسە ايلرى
سورولۇن تصور و تكاليفلە نەقدىر جاذب و معقول كورو -
نورسە كورونسۇن ، ھېچ بىر زمان كىنديلىرنىن بىكلە ئىلىن
سەحرلى تىرىجەلرلى تامىن قدرتى حائز اولامازلر .

*

بوكون هرقفادرن بىرسىن چىقىور . هەكس « حجر
فلسى » يى بولادىنى ذھابىلە ئىندە بى تكلىف : « ايشتە
قورتولوشمىزك سرى ! » دىه ، دىكەلەن و دىكەلە مىن خلقىڭ
نظر تىدىرىنى جىلە چايلىشىور .

كىمى موافقىتك سرىنى ، اصلاحاتە معارفىدىن باشلامىقدە
بوليور . سالم بىر اصول ئالىندە و يېرىلە جك تىحصىل
و تربىيەنڭ معىجزە ئاما تائىرلىرىنى كوز او كىنە پارلادايىور .
مەلکىتىدە بويوك بىر انسان قىحطىلىنى وار . كامل انسانلار
تامانىلە مەفقۇدا مەكتىبلەر مەكتىبلەنلىرىنىڭ ئەتكەنلەر
وبۇنلار آز زماندە مەلکىتى جىته چۈرە جىڭلەر ...

كىمى ، يېڭى صافىلانە بى طرزىدە ، دىنى اصلاحاتىن
بحث ايدىبور . دىن شىمدى بى قدر سىاسى احتراصاتە
آلت ايدىلشىدى . دولتىن آىلمىش بىر دىن مؤسسىسى ،
خلق آراسىندا ، اصول دايرەسىندا دىنى تلقىناتىدە بولۇنى ،

طوران بومثالدن عبرت آلام. بزم‌ده ایلک ایشمر استیحصا. لامزی عصری واسطه‌له آرتیره رق یوکسر مایه‌له بریکدیرمک او ملایدر. فعالیتلر منک مرکز ثقلتی باقتصادی ساحه‌یه نقل ایمک جببور یانده‌یز. دیگر هر آتشبلنده موافقیتمز بوراده الده ایده جکمز مثبت نتیجه‌له با غلیدر.

اقتصاداً یوکسهمک ایچون نهیاعلی‌یز؟ بونک ایچون ایکی صورت وارد. یا اسکیدنبری یا پل‌یعنی او زره فردی تشبلرک تشویق و تشیجی ایله اکتفا او نور. دولت خیرخواه برشاهد وضعیتنده قایل. و کهنه اقتصاد قوانینه توفیقاً اوروپا و امریقاده اولدیعنی کبی کندی کندی سرمایه‌دارانگ تکامل ایمه‌سنے انتظار اید. بو تقدیرده چوق‌دفعه‌لر جیلیز قوتلر منک آرزمانده رقابت مجادله‌ستنده، کوربوز اجنبی سرمایه‌سنے قارشی زبون او لا جفندن، یا بانجی تروستلر سربستجه کایر؟ مملکت‌یمزی سربست برمست‌ملکه کبی استئمار و خلق‌یمزی اسیر اید.

یاخود ولود بر انقلاب یولنه کیرمشکن، جذری ایشله ایمقدن نورکه‌یز. سرعتله ایلریله ایلک احتیاجی، یولی سرمایه‌دار لر منک منفرد غیر‌تلریله غاییه ایریشم‌منک امکان‌یمزی لغی بزه ادرالک ایستدیر. استیحصال وادیستنده، آز زمانده چوق ایش چیقارمانک یکانه چاره‌سی، ملي مساعی‌یمزی مشترک معین بر غاییه دوغرو بالذات دولتک توجیه ایمه‌سی اولدیعنی کورورز. تعییر مخصوص‌صلیله، وقت چکرم‌دن بر دولت سرمایه‌دارانی یا پنجه قوی‌لیرز. چیقار یول بودر.

بز بونک سوسیالیست اولا رق یالکنر بونی تمنی ایدیورز. چونکه اقتصاداً یوکسهمک جکسک، آنچو دلت سرمایه‌دار اغیمه بو خیرلی نتیجه‌یه واره جغمزد، وضعیته هانکی جبهه‌دن باقیه‌ق، قناعت کتیرمشزد. عکسی تقدیرده یزیزده صایه جغمز و جمعیتمز تدریجی بر طرزده اخلاقه بوز طو تقدیر.

دولت سرمایه‌دارانی، ملنک اقتصادی انکشاوه مظہر

بکی بکی احتیاجلر دو به جق، اسکی اعتیادلردن بر چوغنی ترک ایده جک. وا زمان شهه سز کنیشلهین اجتماعی مناسبتلر موجود قانونلرک حدودینی آشاجق. و بونلری دیکشیدیرمک ضرورتی حاصل اولا جقدر. مثلاً کونک مسئله‌لرندن او لان عالم حقوقی بکی بر قانونه ربط اید. کدن صوکراده، تورک‌عامه اشکیلاستنده بودیکیشیک مشاهده ایدیله جکته بن‌نمایله قائم. آن‌اطولیده کویلو، مشروع غیر مشروع ینه اوچ درت قازی آلاجق. شهر لر منده بوکون او لدیعنی کبی بنه آنچو عقلنی فاچیرمش او لانلر بدن زیاده دفعه‌اولنه جکسیده اطلاقلر او لکی نسبتی محافظه ایده جکدر. چونکه اجتماعی حیات شهه لر منده اپی زماندنبیری موجود قانونی کریده بیر اقشیدی. و چونکه کویلر منده حیات شرط‌لری بر ربع عصر اول نه ایسه شیمیدی ده او در زراعی و صناعی استیحصال‌لر، اکرتی بر سرمایه‌دار لقله یاما لانش بوکونکو ابتدائی سکلاني محافظه ایتدیکجه؛ اک مکمل قانونلرله مجھن اولدیغمز، انکلیز و امریقالیلری قیصاندیره جق برصلاحت دینیه به مالک بولندیغمز و نشر معارف خصوص‌ستنده او مولماز بر موقیت تأمین ایتیکمفر تصویر ابداسه بیله - مختلف سیبلره اقتصادی انکشاوهز سکته‌یه او غراديعنی تقدیرده - بوزورا کی اصلاحاتک اجتماعی وضعیتمزد محسوس بر تأثیر اجرا ایده بیله جکی ادعاؤلنه ماز.

* * *
اوحالده بنای چایسندن دکل تملارندن یا پنجه باشلا - مالی بز. بو بر آز دها کوچ برایشد. فقط خاطردن چیقار مامالی بز که، معظم بنالر آنچو طاش طاش اوسته قویق صورتیله میدانه کلیرلر. بیهوده یره بلو طلر آرقه. سندن قوشمق ایسته میور سدق، صوک سیسته آلتله صاریلا رق، اولا ماده او زرنده ایش کورمکه طبیعتی رام ایمکه چابالا مالی بز. ترقنک الکسدیرمه یولی بورادن کپر. ایلک وصولک مراجعت ایدیله جک واسطه بودر.

بوکونکو مدیت عالنی سرمایه‌دارانگ تکاملی غبطه ایله تماشا ایتیکمفر حاله کتیر مشدر. کوزمن او کنده

آیدینلىق

صوکاردر، که يكى استحصال و توزيع اصولار منك تأثيرى آئىندە حیات شرطلىرىنىڭ دىكىيىشمىسى براجتىاعى انقلاب ضرورتى حس اىتدىرى جىڭىدر . يوقسە بوكون حقوق عالىٰ قانۇنى، معارف اصلاحاتى و سازە كىي و سىلەرلە اجتىاعى انقلابىدىن بخت اىچىڭ، بو تمپىزى كولونج بىر طرزىدە قوللۇمقدەر . اجتىاعى انقلابىك بىر تېنيدىن عبارت قىلماسى اىچۈن، بوكۇنكى دولت رجالنىڭ حقىقىتى اولدىنى كىي كۈرمەسى، و تفرغانە اوغراسىقىدىن واز ئۆھرەك، عمومى بىر پلانه توفيقاً اقتضا . دىامىزى يوکسە لەمكى غايە ايدىنەسى كفایات ايدر . سىامى انقلابىزى ياءقى خصوصىتمە صرف ايدىلىن عنم و جلاالت بواقتصادى انقلابىزى تتحقق اىتدىرى بىلير .

ماچە، ۲۰ شىباط ۴۴۰ دوقۇر

شەقىنە مەن-

اولىق اىچۈن بىر مشترىك غيرى دىكىدر . بونك اىچۈن خصوصى شرائطه احتىاج يوقدر . دولتىك ئىندە دانما قىمتى اهالى ايدىلەم يەجىك مادى واسطەلەر بوانور . بى وسائلە كورە كوجوك و يابويوك مقىياسىدە، اعمار واستحصال ايشلىرىنىڭ كىريشىلەبىلير . مملكت داخلىنە پىاسە يە حاكم او لاپىلمك اىچۈن اك اول يايىلاجق ايش دىكىر بىر مقالە . مزدەدە تىنى اىتدىكىمىز كىي - تجارت خارجىيە دولت انحصارىنىڭ وضعىيەر . اقتصادى سىاستىزە بواستقامتى ويرمك اجنبى سرمایەتىلە قطع علاقە ايتىكى استلزم ايتىز . معين مەفتۇتلەر مقابانىدە بالخاصلە ما كىنەلر والات و ادوات شىكلەنە اونك مملكتىزە كېرمەسى تأمین اولتەبىلير . شانكار بىسىي ايلە مملكتىزە بىر بىلەك صنایع و بىرر الكتربىق مرکىزلىرى وجودە كېتىرمكە موفق اولدۇدىن .

ادبى مىھماپىرى

ادبىاتىز

پاشالىلە، آغالىلە خالقىدىن بىسبۇن آىرى بى محىطىدە ياشامغە باشلارلەر . ايشتە بى محىطىدە كىندىتە خصوصى مدحىيەجى بى ادبىيات دوغورور . بى ادبىيات بىك يېقىن سەنلەرە، مەلکىتىدە سلطانلارلە سرايىلەك حاكم اولدىنى دورلەر قدر دوام ايدر و دانما سلطانلەرە مدحىيەلەر، جلو . سېھلەر، رمضانىيەلەر، شتائىيەلەر يازار؛ دیوانلىنىڭ بىتون صحىفەلەر، مىليونلارچە خلقك كۆز ياشلىلە قورۇلۇش سرايىلدە كېن و قۇھلەر، حلووا صحبتلىرىنى تصویر ايدر؛ آناطولىقان و آتش ايجىندەايكلەرن اوسعە آبادىرىنلىرى تىنم ايدر .

خاق بوا دىيانىن بىشى آكلاماز؛ چونكە توركىمەن بىسبۇن باشقە بى لىسانىدە يازلىشىدەر . بۇ، تورك خلقنىڭ

هر اجتىاعى حركەت بى ادبىيات دوغورور . مەلتەرك ادبىاتى كىندى اجتىاعى حيانلىرىنىڭ بى مەھىۋىلىدەر . بىز مادىيەتىزەدە، اجتىاعى حيائىزىدە حصىولە كەن تەخوللەرە كەنلىرىنى بىك آشكار او لهرق كورە بىلەز . بىك اسلىق دورلەر ؟ هنۇز بىر قىيلە حيانى سوردىكىمىز و مختلف صنفلەر، طبقەلەر آيرىلادىغىمىز دورلەر ئانداوالان ادبىائىز يېكىنسق بى شكل كۆستەر . بوكا بى خلق ادبىاتى دىيە بىلەز ؟ چونكە بودور بىتون شاعرلەرلىرى خلقك كىندى ايجىندەن دوغمىش و كىندى دىلىلە سوپىلەشىدەر . بۇ وحدت مەتاز بىر صنفك دوغماستە قدر دوام ايدر .

بۇ زمان كاپىر كە ؟ سلطان اسمى ئالان تورك بىكلرى خلقك آراسىدىن صېرىلوب سرايىلە چىكىلىمك و دالقاو قىلىلە،

امین بک ده دها زیاده خلق‌بی بردنه‌تله یازدینی شعرلر، آرقارلنندن بر جوق کنچی ده سور و کلیور و بو مملکتمزده خلق ادبیانه دوغری آتیلمش مهم بر آدم او لیور .
بو جریان، عمومی حریک اور ناسنه قد و کنیدله مکده دوام ایدیور .. فقط حریک صوکسته‌لرنده اردولر بوزغوندن بوزغونه دوشر، خلق یه جک امک بولا مازکن توره‌دی زنکینلرک بهیمی هوسلر پیشنه میلیونلر اسراف ایتدکلری هنکامله امپرایالیست املالله برابر، توانخیاق جریانی ده بر سکون دوره‌سته کیریسور و یواش یواش سونمکه باشلایور.
نهایت متارکه بوکا صوک ضربه‌ی ووریشور ..

*

متارکمک ایملک زمانلرنده ادبیاًزده بیوک بر حرکت کورونیور . و بر سکون دوره‌سته کیره‌ن تورک ادبیاتی بر دنبه جانلاندق، ایلری یه دوغر و آتیلمق ایسته‌یور .. کرک نظمده، کرکسه نثره کنیدلرندن پک چوق شیلر امید ایدیلن قوتی شخصیتلر کورونیور؟ کوچوك فقط کوزل اثرلر میدانه چیقیور .

فقط بو بحران ده کندیمه هیچ بروجهه تعین ایده مه‌دن سو-نوب کیدیشور .. درین بر سیزلاک حکم سوریشور . او وقت چیقان درکاه مجموعه‌ی، اطرافده هیچ بر ایز بر اقامادن کوچوب کیدیشور .. درکاه، کنیدنی بیلمن، معین وجهه‌ی او مایان مهم بر ادبیات یامق ایسته‌مشدی . ادبیات جدیده‌ی بول بول تنقید ایدیشور . فقط کندیمه خلقه دوغری کیتمک ایسترنک اسک سرای ادبیانه دو نمکده بر بائس کورمیوردی .

او کندی رو حنده بولامادی و جدی تکیه‌لرده آرامگه چیقدی . فقط یوق، یوق .. هیچ برشی بولا . مادی ... نهایت ینه اسک بر اقدیمی بره دوندی ؟ فقط بو بول بو سفر او قدر قوراک که .. یکی مجموعه‌هیچ کیمسه‌ی تطمین ایمیور . بو اولن مفکوره‌ی جانلاندیره‌ی ایچون او قدر چالیشیلیور، فقط بو نون امیدلر بوش کیدیبور . و قیزل الما مفکوره‌ی هر کون بر ازدها سونمکده دوام ایدیشور .

ادبیاتی دکلدر؛ عرب و عجم حریله پیشنه سرایک ادبیانیدر . بو نکله بر ابر خلق‌لک ده کندی ایچندن دوغان شاعر لرینک، ساز شاعر لرینک میدانه کتیردیک - بزم پک آز بیلدیکمز- بر ادبیاتی وارد .. بوکاهه سرای شاعر لری، حتی پک یقین زمانلرک ادبیلری اهمیت بیله ویرمن ادبیاتک حدودی خارجنه چیقارولزدی ..

بو صورته تورک تاریخ ادبیانه اویله بردور، هم ده پک او زون بردور کوریورز که؛ «سرای ادبیاتی» و «خلق ادبیاتی» دیمه ایکی درلو ادبیاتی وار .

فرانسه اختلال کیری بتوون دنیاده اولدینی کی بزدهه ده درین عکسلر یابدی . شبه سز بو تأثیر منور کنجلاکده دها زیاده اولدی . آزو پایی کورو ب کان کنج بخرا لر ادبیاًزده کی بوفه مودالیزی ییقمق و فرنسه داولدینی کی بربورزووا ادبیاتی میدانه کتیرمک ایسته دیلر . فقط ایشه اسکی بولی اصلاح ایتمکله باشلا دیلر .

واقعاً بواسلا حاتمیلر ایچنده - نامق کمال کی - ایده آلیست بر ادبیات دوغوره مق ایسته‌یتلرده چیقدی ؟ فقط بونلر هیچ بر جریان دوغورامادن سونوب کنیدلر .

نهایت اسکی ادبیاتک، بزی عرب و عجم ادبیانه با غلایان زنخیر لری قیروب تمامیه غربه دوغری کیتمک ایسته‌ین بر زمره چیقدی . بوزمره اولدیقه قوتی بر جریانی، ادبیات جدیده‌ی تائیس ایتدی ؟ قارشیلرنده اسکی بولی مدافعه ایمکه چالیشان دشمنلرینی مغلوب ایتدکدن صوکرا بر زمانلر تورک ادبیاتک یکانه حاکمی اولدی .

فقط مشروطیتین صوکرا چوق چکمیور، خلق‌لک بردلو آکلا یامادی کی بو رکیلی ادبیات ده یواش یاوش انحصارله باشلایور ..

بو صره لرده - بالقان حربی سن‌لرینه دوغری - یکی بر جریان، تورکیکلک جریان دوغور و کنجلاک اراسنده داغیله‌یه باشلایور . توانخیاق، مفکوره عشقه صو صامش کوکالرده پک چاچوق یرلشیور و ادبیاته ده تأثیر ایده رک قوتی بر چیغیر آچیور . ضیا کوک آلبک توانخی، محمد

آیدینلار

فقط بو افندیلر اویله روح لرده بویو هیجانلار اویاندیران اثرلریار آنچ قابلیتندن چوق او زاقز .. بونلریا زد قدر ندن، یاد قدر ندن بیله تمامیله غافلرلر .. معین هیچ بر وجهه لری یوق .. نزهه کیدیور ؟ .. هیچ بربره .. هب اولدقلری یرده صاریسورلر .. باشنه درلو اولماسی بزی متختیر ایده جگدی. مضطرب بشریتک یورو و یوشنی، حیالنک آقیشنى بر مفکوره کوزیله کوره مینلرک ایلری کیده. بیامه لری امکان خارجندەدر .. بسم ذکر است

یکی مجموعه نک بویله نولومى کوره ن بعض کنجلر عینی فکر لری ملى مجموعه ده احنا ایتمکه چالیش-یورلر. فقط یکی مجموعه دن ده یوان اویلور. یکی هیچ بر شی دوغوراما يور ؟ هب عینی ترانه لری تکرار ایتمکله، هر کون عینی شیلری یاز مقلاه وقت کچپریسیور. فقط بو کهنه فکر لر کنجلکدە هیچ بر هیجان اویاندیراما يور .. کنجلک یکی فکر لرک درین چوششنى ترم ایدن اثرلر بکله يور ..

کوچوك مظاہر

صاتیلق انسان

- سعادت دن منیره يه -

سکار سور پریز یائش اوراق ایچین خبر ویرمه مشد شک چکنلرده پاشا بابامدن بزی ایسته تدی .. غایت طبیعی اوله رق موافق ایدیله جگنی ایکیمیزدە او جمه تخمین ایدیبوردق .. یازیق که مینه جکم تخمینلر مزدە ایکیمیزدە یا کلدق .. پاشا بابام موافق ایته دی .. هم ده بیلسک نه حسیس دوشو- نجه لرلە .. نه بسیط، نه یابانجی فکر لرلە .. شیمدی بیله خاطر لاد بجه حد تمن آغلامق ایسته یورم : بر هان کافی در جاده زنکین دکلش، چوق پاراسی یوقش.. مطابوب اولان مسلک، معلومات سوکی ده کل پارا ایش .. عشق کایجی کچجی بر شیمش بیلم دها نه لر .. چوق زنکین فقط باشیجه قیصریلی بر تجارت وارمش .. پاشا بابام بزی اوکا ویره کی دوشونیورمش .. واللاھی حر صمدن چاتلایا جغم مینه جکم ... بابامدن، پارا جانلى سی بو آمدن ایکردن فیکه باشلادم .. قیصریلی پا صدیر ما جیلر آراسنده من ایده و قونولدیغى، صاتیلق ایسته نیلای کیمی حس روس پرولئاتاریا دولتشک بازىسى، بویوک داهى لە زینلرک وفاتى مناسبىلە آیدینلار کایان متعدد رسملە منین بزکتاب نشر ایشىدر. له زین و له زین بزم نامنی ظا شیان بوكتابىدە فارئز يکرمىجى عصرىك اك يوکـك انقلابىجىمى اولان بومخترم شخصىتىك مکمل بر ترجمە حالتىن ماعدا فکر لری، عقیدە لری، اختلال مە تودىرى حقنەدە علاقە ايلە او قونه جق، بر جوق تفصیلات موجوددر. صوك عصرىك اجتماعى، حر كنلرېنى تتعقىب ایدىلە بوكتابىك مطالعەسى شىفتە توپىھى ايدرە ..

مینه جکم : سکا چوقدندر برشى ياز مادم .. ألبت بزى مراق ایتمش سکدر .. مكتوبى آننجه ظرفى آچق ایچين مینى مینى پار مقلوبىك ناصل استعجال ایتدىكى عادتا کورور کىي اویلیورم .. مینه جکم، بو مكتوبىم، دیکر لری کېي هیچ ده سوئنجلی دەكل .. سنى بر پارچە صيقە جق .. فقط نیلابىم، هر وقندە سوئنجلی مكتوبىلىي او قويە جق دەكل سىك آ .. بوکون عائىلە مدن، دونيادن، خاصە شیمدىكى جىمعىتىن نامناتاھى شکايىتلر دىكله بە جگىشك ! مراق ایتدىكى، سویايدى جىڭلەرى بى آن أول ايشتمك ایچين چىرىپىندىغىكى حس ایدييورم .. فقط مینه جکم، بر آزىزى صىرىلى اول ا. ايشتە موضوعە كىرييورم .. خوش، نەلر يازە جىعنى قىما آكلاشم سکدر ياخىدە . نه ايسە ..

سوکىلى مینەم، بر هانلە اوچ سەنلاك سویشـمـه منكى صفحاتى سن دە بىك اىي ميلرسك .. حتى پاشا بابام بیله شویله بویله او زاقدن ايشتمش كېيدى .. سىس چىقارـ مابىشىنە ئظرأ كوز يومدىغى بىلە ئىن ايدىبوردق أساـا بر هانلە بىك ئىلەم يە جك نەسى واردى ؟ .. اىي بىر تىحصىل كورمىشدى. معلوماتلى بىر كىنجدى .. اىي بىر مەندىسى . كوز ئەلدىـدـە ..

نمایدک .. و بیلمه‌لیدک که ، بر هانه سن آیری آیری
صنفلره منسوب انسانلر سکنر .. سن ، یالکز پارایه ،
موقعه قیمت ویره نبرصنفك قیزیسک ! .. آریستو قرا -
طسک ! .. بر هانه ، تمامیه باشنه برمایه‌تند برصنفك
چوجونگی در .. هر زمان تکرار ایتدیکم - سکا پاک یاوان
کورون - فکر لرم ، امین که بودفعه جانک هیچ
صیقیمه‌حق .. چونکه سنک قور تولوشکه یارایه‌حق ، نم
و نم کبی دوشون انسانلر کفلسفه‌سی اوله‌حق .. شیمدیکی
جمعیت ، بورزووا جمعیت ، صنف فرقه اوزرینه
قورولمشد .. بر یانده سنک پاشا باباک کبی بهداوند فازانان
پارالیلر ؟ دیکر طرفه نامتناهی چالیشان فقط مساعیلاری
تقدیر ایدله‌ین فقیر زمره‌سی .. بر هان کبی ..

پاشا باباکدن آیریلایی ، لوکس حیاته وداع ایتمی
قول ایده‌رسه که بر هانه بر لهشه بیلر و مسعود برجیات
پچره بیلر سک ! .. سزک صنفك انسانلرینه ، بورزووازی به
خاص بر امتیاز اولان اشکلیزجه و پیانو بیلر سک ! .. ای بر
تحصیلک وار .. بر هانک مهندسلکنکه سنک معلمه‌لککی
علاوه ایده منمیز ؟ .. فقط بیلمه‌مکه ، نازلی بویون
کوچوک خانمزر .. دادیلنندن ، منین صالحوندندن
آیریله بیله جکمی ؟ ..

سلاملر ...

- سعادتندن منیره‌یه -

منیره‌جکم :

چوق دوشوندم .. اک بسیط واک طبیعی بر حقدمه بیله
تجاویز ایده شیمدیکی جمعیت و اونک انسانلرینه بن ده
عصیان ایدبیورم ...

بو قواری وردیکم شو دقیقه لرده اوقادار سویخیلیم ،
اوقادار سویخیلیم که .. بورزووازینک ای بر تئالی اولان
علیه‌مدن ، بایامدن قاچیورم .. عصیانک ایلک فعلی حرکتی
بو اولسون .. بکا یر آیر .. سیزه کایورم .. بو هژدهی
ده بر هانه سن ویر ...

بابامک مراقلرنی ، قیصریلی تجارتی الدن قاچیر مقله
حس ایده‌جکی تأثیرلری شیمدیدن دویار کبی او لیورم ..

ایتدیکه یرک دینه کچبورم ...
آه ، منه جکم ، سنک سوزلرک نه قدار دوغر وایش
شیمدی سکانه قدار حق ویریورم .. او زما کی دیک
قفالیاغمه بیلسکه نه قیزیورم ... آرتق تمامیه زنده
آ کلا دمکه ، شیمدیکی جمیع باشدن باشه حیس منفعتلر
او زرینه کوزولمش بوزوق بیر جمیعتدرو .. شیمدیکی
جمیعتده ، فضیلت ، ایلک ، علم قیمتیز برو متادر ..
بوتون وجدانلر حکم ایده ، یالکز و یالکز پارادر .
حریت و سربستی نک پارا ایله صانیلاینی بولیه برد و نیاده
بوتون بونلردن خبر ستر جه ناصیل یاشادیغمه حالا . حیث
ایدبیورم .. فکر لریکنی شیمدی آرتق من ده دوغر و بولغه
باشلادم ... بولیه بر عالمه بیله ، بر آریستو قرات عالمه سنه منسوب
اولو شمه اوقادار قیزیورمک .. کاشکه بن ده بسیط بر عالمه
قیزی اولسیدم .. کاشکه بایام (پاشا) اول ماسایدی ... نه
قادار ایسترم .. یالکز و یالکز حر اوله‌یم .. ایسته دیکم
آدامه ، سودیکم آدامه قولاریمی او زاهیم .. واوکا تام
بر سربستی ایچنده « ایشته سنکم ! » دیبه بیلهیم .. منیره -
جکم ، بونلری نه قدار ایسترم .. او لیور ، ینه او لیور ..
بیلمه م شیمدی نه یا پاجن .. زوالی جو جوق ده کم بیلر
نه قدار من تردر .. سوکلی منیره ، باری سن اوی کور
و تسلی ایت ... دوشونجه لریکی چاچوق یاز .. چوق ، چوق
صیقلیورم .. کوزلرکدن او پرم سوکلی منیره ...

سعادت

- منیره‌دن سعادت -

سعادت جکم :

« مکتوبک بی چوق اوزدی .. واقعا بو نتیجه بی
بکله بیور ده کلام .. فقط وقوی بی دینه شاسیرندی ..
ایلک ایشم بر هانی کورمک اوله‌ی .. او ، سندن من از ..
اویله آ کلا دم .. بیلر سک که او ، حیاتی چوق ای کیزله‌ین
بر چو جو قدر ..

سعادت جکم ، هیچ کدر لنه .. یا پیله جق ایلک ایش
بود .. او کرنکه بو کبی شیلر بورزووا جمیعتده اک چوق
تصادف ایدیلن حاده لردر .. سن بونلری اولدن دوشو ..

اوح اولسون او پاره جانلیسته ! . . هم مینه جکم ، بن دوشوندمکه ، بولیه حقسز لقلره او غرایان یالکزین ده کلم . . داهه کیم بیایر نجه نجه قیزلرده وارد رکه ، هپ نم کبی . . در . . بلکه شیمدی اونلرده « بک ویا پاشا » بابالرینک کیف ایچین بر پا صدیر ماجی ایله بر صرافه ویریلک او زرمه در لر .

آیدیتاق

اونلری ده قورناره ق لازم .. بن قرار ویریبورم ؛ فکر -
لریزی - شیمدی اونلر هیمز کدر - هریده وهر زمان
نشر آیده جکم

۹۲۴ کانور ثانی

محمد معجمت

ایده آآل مملکتی

- قرده شم ووقت رو شوکت عزیزه -

ایش-حزرلک یوزندن خیر سر لغه و جنایه سور و کله ن
ظالعسرلر هب اوردا .

« سفالت » ده نیان بوایکی باشی از درها اور ته دن
قالقمه دن عام و فنی دنیاسنده ، فلسفة و صنعت عالم نده
أللار نده کی مشعله لره قرا کاک قیوالری آیدیتلانه حق و انسا .
نله نوره دلو یکی افقه ایه حق قهرمانلری بکله مک
خام بر خوایا اولور .

سزک تخیل ایتدیک کز بوتون ای و کوزد شیلرک
حقیقت او له بیلمه سی ایچون بدن له روحک مطاق بر آهنک
ایحمده الا تام و سربست بوانکشافه قاووشمه سی لازم دره .
نه زمان آجیقان بدن و آجیقان روح او طور دینی سفره دن
طوق قالقار ؟ نه زمان صوصایان بدن صوصایان . روح
یانه واردی فی پیکار لردن قانه ایچرسه ، انسان آیده آآل
مملکتنک داء الصله سفی او زمان دویه بیله جکدر .

و آنچق « سفالت » آدلی قورقونج از درها یه یوزندن
قالقد نصونزا ، از - انلر قلبلرنده تمیز بر فر حاله و قص
ایده رک وأللار نده کل ذالریله شملک یا بهرق ایده آآل مملکتنه
کوتوردن کنیش یوله چیه ، جفلدر .

بونکچوندرکه ، بوکونک قهرمانلری او از درهایی
بو غمغه کیده ن افلاجی لردر ؟ و « اجتماعی اقلاب » .
اضطراب چکمن بشریتک قرا کاک کوکده پاریلادیان
صوئی بیلدریزی در کر گم مهدی .

میر عسیول : صدرالمریع جهول
جهان برادرلر مطبوعه سی

- عزیز دوستم ، سز بکا « روح لرک مدینیتی » ندن
وبر « فیکری کولتور » دن بحث ایدر کن ، اویله صانیورم که ،
او زاق بیلدرلر دن بریسه عائد بر مصال سویلایور سکز !
بوکونک اجتماعی شرائطی ایچنده حالا ، « یکی بروونه سا .
نس » دن بحث ایتمک ، نه صاقلیه سی ، دو غر و سی چوق غر بیب !
سزک بوتون اصیل و علوی روح لره برابر تخیل ایتد .
یککز ایده آآل مملکتنه کیده ن یولی قورقونج بر از درها
با غلامش بولیور : بوازدره هانک آدینه « سفالت » دنیلیدیکنی
بیامه بن قلديمی که

بوکونک « اجتماعی دوزدن » ل دوغور دینی بومدهش
مخلوق ، کورمه بیور میسکن ، قولار بله دنیایی باشدن باشه
نصل صاردي ؟ پچه لرنی ارضه کیهون بو تمکه لی جنواری
کورمه بیور میسکن ؟ انسانی نصل کمیریور ، دیشلر بله .
کورمه بیور میسکن ؟

بوکون ، عزیز دوستم ، میدانده چیریل چیلاق بر
حقیقت وار : انسان جمعیتلری باش دوندو رو جی برسرعتله
تردی او چوروملینه یووار لانیور ؟ انسان عرق افراض
بولیور ؟

نصل می ؟ بر طرفه ، زنکین صنفی بولاق ایچنده
یهانیور و چوریور : بونلرک عمر لری قارله ، فحشله
وسفا هنک هر چشیدیله دولوب طاشان واھی بر رحو دندر .
دیکر طرفه ، « بوله تاریا » حیوانی و دهرين بربوق سولاق
ایچنده محو اولیور : فضلله ایش آتشده ازیانی ذواللی لرله